

Maailm käärib ja pulbitseb

Enn Eesmaa:
Soome riik
arutab rahvaga
pensioniea tõst-
mise üle Lk 3

**Olev Raju küsib
kummalisi
küsimusi majan-
duse kohta Lk 3**

**Itaalia ajakirjanik
Giovanni
Angioni:
Eesti vaikib
Lk 6**

**Euroliberaalid ei
valinud Kristiina
Ojulandi asepre-
sidendiks tagasi
Lk 7**

Iga päev toob maailma eri paigust uusi streikidest ja meeleavaldustest või muudest konfliktidest, kasvõi mõnest loodusanomaaliast.

Vaikse ookeani kaldaid vapustavad maavärinad, Islandil ärkab 200 aastat suikunud vulkaan, Austraalia rannikut laastab tsüklon, Hispaanias uputab.

Ka inimesed on närviliseks muutunud – ja õigusega, sest kriisiajal tuleb igaühel võidelda enda õiguste eest.

Pea pool aastat peab Finnairi personal tööandjatega dialoogi. Märtsi algul toimus Soome transporditöötajate üldstreik, mis halvab enamiku eluvaldkondi. Eelmine nädal tõi uudise põhjanaabrite paberi- ja metsatööstuse tõrgetest.

Hiljuti streikisid Lufthansa lendurid. Nädalavahetusel seiskasid töö British Airwaysi lennusaatjad. Kreekas keeldub senisel viisil elamast peaaegu kogu rahvas.

Dresden
14. veebruaril 2010

Sel nädalal esitavad oma nõudmised parempoolse presidenti Sarkozy juhitud protsesside vastu Prantsuse lasteasutuste töötajad. Lätis on järjekordne valitsuskriis. Isegi Venemaal protestiti Putini vastu.

Eesti meedias on väga minimaalselt räägitud Euroopas järjest kõrgemaid pöörded võtvatest neonatside ja anti-

fašistide kokkupõrgetest. Ja kui räägitakse, siis nimetab meie meedia neonatside hellitavalt rahvuslasteks.

Dresdeni pommitamise aastapäeval 14. veebruaril nurjas neonatside marsi 10000 inimesest moodustunud kaitserõngas (**pildil**). Aga eelmisel nädalavahetusel oli neonatside ja antifašistide kokkupõrge Loode-

Inglismaal Boltonis. Vaid meil siin Eestis on kõik vaikne ja rahulik. Inimesed tunduvad vägagi eluga rahul, valmistudes üksmeelse ootusärevusega euro tulekuks. Tegeldakse väga vajalike asjadega: allikakaitse seadusega ja pensioniea tõstmisega, unistades, et presidendiks jääks ikka Ilves ja et valida saaks edaspidi kõiki valimisi korraga – ühel päeval.

Maailm möllab, ainult meil on tänu Andrus Ansipi valitsusele mõnus, nii mõnus!

Suur aitäh meie heale peaministrile! Ainult opositsiooniline Keskerakond on millegipärast rahutu, initsieerides Riigikogus ööstungid ja kaasates ka sotsid ja rahvaliidlased...
Kn

LOE VEEL LK 7

Mitte KES hakkab Eestit valitsema aasta pärast, vaid MIS hakkab Eestis juhtuma aasta pärast?

Kesknädala toimetajad arutlevad poliitika tuleviku üle

Loe lk 4-5

Juhtkiri

Miks karjainstinkt muudab poliitikud kurjaks?

INDREK VEISERIK
reporter

Edgar Savisaar juhtis peaministrina aastail 1990–1992 Rahvarinde valitsust, mille ajaloo- liseks läbimurdeks sai Eesti taasiseseisvumine 20. augustil 1991. Savisaar soovis selle valit- suse tööleasumise 20. aastapäeva tähistada 4. aprillil pidulikult Riigikogu saalis. Muidu alati muheda olekuga Riigikogu spiker Ene Ergma (IRL) näitas külmalta Rahvarinde valitsuse esi- ndajatele punast tuld.

Kirjas Savisaarele toonitas Ergma, et lähtuvalt avalike ürituste Toompea lossis korraldamise põhimõtetest toimuvad Riigikogu istungisaalis vaid parlamentaarsed üritused. Ometi on Riigikogu istungisaalis olnud lasteparlamendi liik- meid ja muudki rahvast, näiteks avatud uste päevadel.

Miks osutus alati sõbralik Ergma korraga nõnda resolootseks, lausa halastamatuks?

Kalgi otsuse langetas Ergma parteilise kuulu- vuse põhjal. Tol hetkel muutus ta olendiks, kelle hinges asendus kunagi lastetoast saadu täielikult poliitikatoaga. Ta ohverdas oma inimlikkuse ühe konkreetse poliitilise rühmituse egoistliku kapriisi heaks.

Olemuselt on kõik inimesed, kaasa arvatud po- liitikud, loodud sotsiaalseteks olenditeks.

Selleks et elus hakkama saada, tuleb meil lävida oma lähedaste, kolleegide ja kaaskodanikega. Inimesi ühendavad nii keel kui ka teod, mille kaudu näitame välja oma sümpaatiat kaas- inimise suhtes.

Üksikisikutena tunnevad need inimesed, kellel on olnud korralik lastetuba, alati suuremal või vähemal määral empaatiavõimet kaasinimeste püüdluste ja emotsioonide suhtes. Alateadlikult tunnetame ja tunnustame väite „Ära tee teisele seda, mida sa ei taha, et sulle tehakse“ õigsust. Selle moraalsete tunnetuse on meisse juba maast- madalast istutanud vanemad ja vanavanemad, õpetajad ja teised juhendajad. Väärika inimese tunnetuseks on see, et kõiki inimesi tuleb kohelda võrdsest. Kui eksime enda seesmise moraalsete tunnetuse vastu, tunneme üksikisikuna tihti piinlikkust, mis on igati vajalik emotsioon säili- tamaks oma identiteeti.

Hakkavad aga inimesed oma kaaskodanikega suhtlema erinevate inimgruppide, näiteks parteide esindajate tasandil, muutub olukord tihti drastiliselt. Oma erakonna eest seistes haarab inimest allutamise-vallutamise ja teiste- le koha kättenäitamise soov. Poliitiliste tõeks- pidamiste eest seistakse tõeliste usu- fanaatikutena, kellel iga eesmärk pühitseb

abinõu. Parteibroileriks muutunud inimesele ei näi ühe partei grupiviisiline viha teise partei liikmete vastu enam taunimisväärne.

Vastupidi, tuntakse isegi uhkust, kui suude- takse konkureeriva partei esindajat avalikkuse ees häbistada ja alandada. Kui oma poliitilisi veendumusi ei suudeta piisavalt edukalt teiste- le peale suruda, muututakse külmaks, rivaa- litsevaks, julmaks. Muidugi on poliitika sel- line valdkond, kuhu nõrgukestel ei ole asja. Kuid kui kaugele tohiks siiski minna halasta- matu käitumisega konkureeriva poliitilise jõu vastu, kaotamata oma inimlikkust lõplikult? Või ongi tänapäeval igati õigustatud jääda inimlikuks üksnes oma partei liikmete suhtes?

Vaadakem kasvõi seda, kui julmalt meedia alati kohtleb Keskerakonnaga värskest liitunud kultuuritegelasi.

Meedia abil püüavad parempoolsed jõud inim- rühmade vastandamise protsessi üha enam kaasata rahvast tervikuna. Pole saladus, et Reformierakond on viimase 10 aasta jooksul üles kasvatanud suure hulga endale lojaalset noort põlvkonda, kes põlgab Keskerakonda.

Kui küsida neilt noortelt, miks nad Keskerakonda ei salli, siis vastust nad ei tea. Karjainstinkt, pseudo-ühtekuuluvustunne sunnib neid põlgama inimesi, kes ei jaga ansip- laste dogmasid. Kui gruppide vahelistesse suhetesse suuremat inimlikku aspekti ei kaasata, kasvab üles uus põlvkond eestlasi, kelle suurimaks „trööstiks“ on pidev vastan- dumine nii poliitikas ja ajalookäsitluses kui ka teistes eluvaldkondades.

Ergma otsus blokeerida Rahvarinde valitsus on väga halb eesküju eelkõige nooremale põlvkonnale. Lisaks tavapärasele parteide klemmimisele tõi Ergma meie ühiskonda uue dimensiooni – ta otsustas blokeerida Eestile 20 aastat tagasi iseseisvuse toonud seltskonna, sest need inimesed ei kuulu täna talle vastu- võetavasse poliitilisse kooslusse. Ergma otsuse laiem sõnum noortele on: oma riigist saate tõeliselt rõõmu tunda vaid juhul, kui kuulute „õigesse gruppi“.

Kahetsusväärne, kui poliitik seab enda elus poliitikurolli kõrgemaks kui inimeseks ole- mine. Õnneks on Riigikogu valimisteni jäänud veel piisavalt aega andmaks poliitikutele või- malusi järele mõelda: kas ikka on õige partei kitsaste ja ajutiste huvide nimel nurka visata elu püsiväärtused?

nädala nupud

Iga neljas tudeng valis keskerakondlase

5.–17. märtsini toimunud Tallinna Tehnikaülikooli üliõpilasesinduste valimis- tel hääletas iga neljas tudeng KE kandidaadi poolt. Valimas käis 2621 vali- misõiguslikku üliõpilast, kellest 568 valis üliõpilasesindusse Keski esindaja. Valimisaktiivsus oli 20,7%. Tehnikaülikoolis õpib kokku 12 682 tudengit.

Keskerakonna Noortekogu Akadeemilise Ühenduse aseesimees Jaanus Riibe (pildil) ütles valimistulemusi kommenteerides, et üliõpilaste suur toetus Keskerakonnale ei tulnud üllatusena. „Tudengite valikuid mõjutas kindlasti hiljutine Ansipi valitsuse otsus kärpida õppetootusi, lõpetada õppelaenu tagasi- maksmine noortele emadele ja riigiametnikele jm haridusvaldkonna toetamise kärped.“ Riibe sõnul on Keskerakonnale osaks saanud tunnustus selge signaal, et seistakse õigete asjade eest ja suudetakse esindada üliõpilaste huve.

Keskerakonna Noortekogu Akadeemiline Ühendus loodi 2003. aastal eesmärgiga ühendada tsent- ristliku maailmavaatega üliõpilasi.

Riik peab tagasi andma lasteaedade raha!

Tallinna Noorte Emade Selts toetab Tallinna pöördumist Vabariigi Valitsuse poole ettepanekuga jätkata riikliku programmi „Ilgale lapsele lasteaiakoht“ täitmist ning taastada omavalitsustelt ära võe- tud raha, selleks et linnad ja vallad saaksid osutada lasteaia teenust vähemalt senises mahus ja kvali- teedis. Selts leiab, et riigi kohus on seista laste eest ja anda tagasi lasteaedade ehitamiseks ja remondiks ning pedagoogide palkadeks määratud raha. Emad taunivad valitsuse ükskõikset käitumist järel- tuleva põlvkonna suhtes. Noored emad leiavad, et valitsuserakondade püüd märgistada nende pöör- dumist poliitilise pitseriga on häbiväärne. Olukorras, kus suurepalgaliste vanemahüvitise piirmäär on peibutuseks tõstetud üle 30 000 krooni, kutsub selts kõiki lasteaia töötajaid pöördumisega ühinema. Tegemist on ühe siira võimalusega otsida abi riigilt. Tallinna Noorte Emade Selts tuletab riigimees- tele meelde, et hoolimata keerulistest aegadest on Tallinn ehitanud viimastel aastatel viis uut lasteaeda, juurde loonud ligi 35 000 lasteaia kohta ning lasteaia pedagoogide alampalgamäärad on võrdsustatud üldhariduskoolide pedagoogide palgamääradega. Seejuures ei ole linn tõstnud vane- matel maksta tulevat osa. Tallinnas on lasteaia kohtade nappus peaaegu lahendatud.

Keskerakond tahab alandada toasooja hinda

Riigikogu keskerakondlased algatasid käibemaksuseaduse muutmise, mille eesmärgiks on alandada soojusenergia käibemaksu määra seniselt 20 protsendilt 9 protsendile. Keskfraktsiooni juht Kadri Simson ütles, et eelnõu on oluline just praeguses majanduskliimas, kus jäi äsja seljataha pikk ja külm talv, mille mõju võib iga inimene näha oma küttearvelt. „Samas on teada, et 1. maist tõuseb maagaasi hind veelgi ning see mõjutab küttearveid ka järgmisel talvel,“ märkis Simson. Eelmisel aastal suurendati maagaasi aktsiisimäära 367 kroonini 1000 kuupmeetri kohta ja tõsteti ka käibemaks 20 prot- sendile. „Sellega on suurenenud elanikkonna kulutused toasoojale ja praeguses majandusolukorras mõjub see rängalt eeskätt sellele rahvakihile, kes elab keskküttega elamutes.“ Simsoni sõnul väheneb riigieelarvesse laekuv tulu toasooja käibemaksu alandamisest arvestuslikult 337,5 miljoni krooni võrra. Eelnõu puhul on võimalik käibemaksu väiksemas mahus laekumist arvestada 2011. aasta riigieelarve planeerimisel, sest toasooja käibemaksu määr 9% hakkaks kehtima 2011. aasta 1. jaanuarist.

Kuni 1. juulini 2007 oli soojusenergia maksumäär 5%. Aastail 2007–2009 oli toasooja käibemaks 18%. Eelmisel aastal tõstis Reformi ja IRL-i valitsus käibemaksu määra 20 protsendile, mis tegi paljud koduomanikud sel rekordkülmaga talvel peaaegu maksejõuetuks.

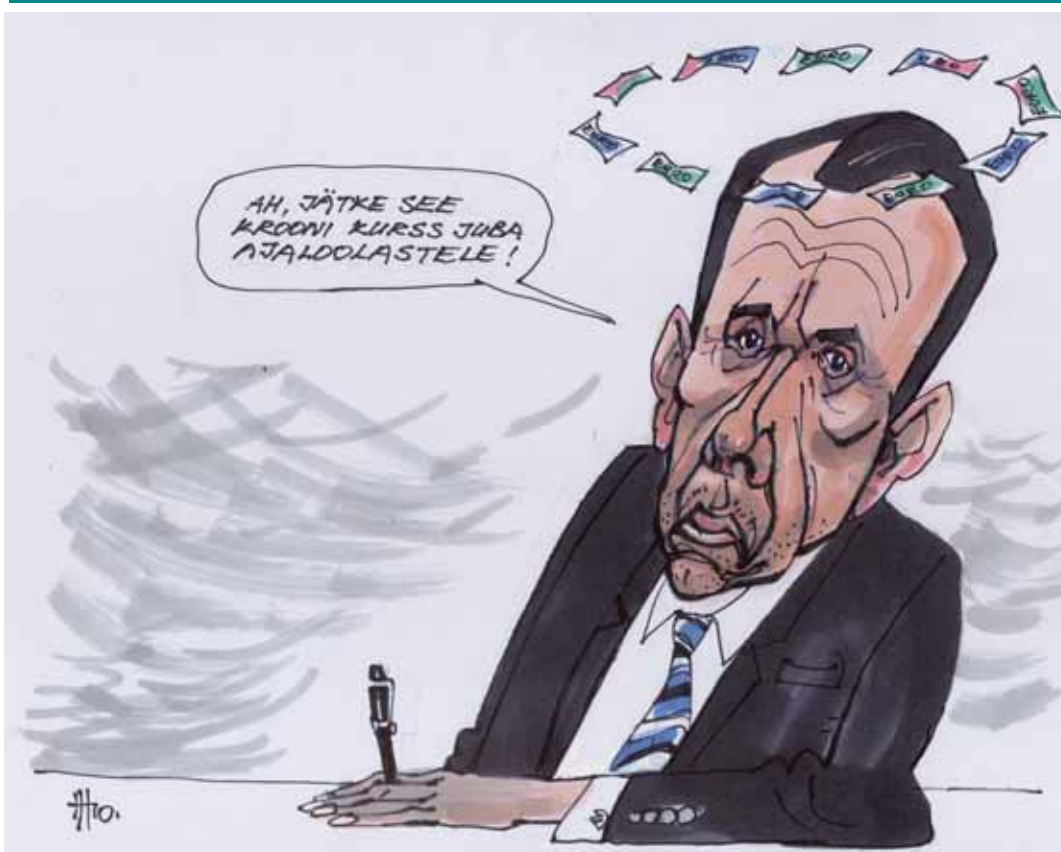
Lauri Laasi kutsub koduomanikke võitlusse!

Toeta Riigikogu liikme Lauri Laasi algatust – avalda peaminister Andrus Ansipile umbusaldust!

Allkirja Andrus Ansipi umbusaldamiseks saad anda: <http://petitsioon.ee/umbusaldame-ansipi>

Selgitus: Kui mina, Lauri Laasi, saan 1000 toetusallkirja, siis algatan Riigikogus Andrus Ansipi umbusaldamise koduomanikele vaenuliku eelarvepoliitika teostamise tõttu. Peaminister Andrus Ansip tõstis: toasooja käibemaksu 5 protsendilt 20 protsendile, maagaasi aktsiisimäära 0 kroonilt 367 kroonini 1000 kuupmeetri kohta, elektrienergia aktsiisi 0 kroonilt 70 kroonini megavatt-tunni kohta. Kas see on praegusel ajal normaalne? Minu väidete kontrollimiseks on Teil kõigil võimalik vaadata oma arveid. Hoiame ära Eesti saamise maailmameistriks kodusoojuse maksustamise alal!

HIIBUSE NÄDAL

KESKNÄDAL

Address: 10130 Tallinn,
Toom-Rüütli 3/5

Tellimine ja levi: 6 177 717
Toimetajad: 6 274 573
6 274 571
6 274 583

Toimetuse käsikirju ei tagasta.
Kesknädalas ilmunud artiklid
väljendavad nende autorite arvamust,
mis ei pruugi kokku langeda toimetuse omaga.

Peatoimetaja: Urmi Reinde
urmi@kesknadal.ee
Poliitikatoimetaja: Ivri Vee
ivari@kesknadal.ee
Uudistejuht: Indrek Veiserik
indrek@kesknadal.ee
Toimetaja: Tiit Maksim
tiit@kesknadal.ee

Opositsioon peab Riigikogus ööistungeid pensioniea tõusu vastu!

Soomlaste toost kõlab: "Põhjamaa kaudu!"

"Põhjamaa kaudu!" Soomlased kasutavad seda lauset toostina, kui tahavad pitsi põhjani kummutada. Õnnetuseks nad seda liig sageli ka päriselt teevad ning mõttekas soovitus – võta pits ja pea aru! – pole põhjanaabrite hulgas kuigivõrd au sees. Soomlaste eluiga on küll eestlastega võrreldes tunduvalt pikem, kuid selle kvaliteet jätab isegi neil puhuti paremat soovida. Seetõttu oldi Soomes vähemalt palgasaajate seas ning nende esindusorganites otsustavalt pensioniea tõstmise vastu.

ENN EESMAA
Keskerakonna aseesimees

Asi kiskus põhjanaabritel tormiliseks aastapäevad tagasi. Soome valitsus avalikustas oma plaani tõsta soomlaste vanaduspensionile jäämise iga 63 aastalt 65-le. Ametiühingud süüdistasid, et valitsust ei huvita töönimeste arvamus. Ühiselt avati rahva meelsust väljendavad internetilehed ning kiiresti kogunes protesti-allkirju üle saja tuhande.

Soome valitsus räägib rahvaga

Protestiliikumise etteotsa pürgis mitu erakonda, ning valitsus otsustas oma plaane veel kord kaaluda ning olukorda sisuliselt analüüsida koos asjakohaste uurimisasutustega. Soomes on neid mitu: Soome majandusinstituut, Pellervo majandusuuringute instituut, Soome tervishoiu-uuringute

instituut, riiklik tervishoiu ja rahvatervise instituut.

Arvamuse said välja öelda ka Soome pensionikeskuse asjatundjad. Siin hakkabki silma kahe naabermaa valitsuse erinev suhtumine dialoogi sotsiaalpartneritega. Meil seda võimalust ei pakutud ega kasutatud. Esmaspäeval avaldatud Eesti inimarengu aruande koostajad heidavad õigustatult seda otsustajatele ette. Isegi kui Eesti ei saa ka keskpikas tulevikus skandinaavialikuks heaoluriigiks, tuleks meilgi omaenda heaoluriigi vajalikkus ja toimimispõhimõtted ühiselt läbi mõelda ning kokku leppida. Kuid – tagasi soomlaste pensioniea tõstmise tänini lahendamata olukorra juurde. Valitsuse moodustatud töögrupp asus juhtima pensionide valdkonna tunnustatud asjatundja Jukka Rantala Soome pensionikeskusest. Probleemi tõsist arvestades tehti veel tei-

negi tööühm, mida juhib Jukka Ahtela. Selle ülesandeks on analüüsida vanemate inimeste reaalselt töövõimekust tänases Soomes.

Kõlavad erinevad ettepanekud

Loomulikult erineb tööandjate seisukoht töötajate arvamusest oluliselt. Välja on pakutud mitugi varianti. Neist üks soovib maksta pensioni mitte varem, kui inimesel saab töötatud 40 aastat. Teise idee kohaselt tuleks Soomes kaotada võimalust osaliseks pensioniks ja ettenähtust varem pensionile jäämiseks.

Ametiühingute mõtted aga liiguvad selle poole, et inimesed võiksid töötada kuni 70. eluaastani. Mõnevõrra ootamatult toetab seda seisukohta ka sotsiaalministeeriumi kõrge ametnik Outi Antila. Samas jätkaks temagi pensioniea miinimumi tänasele tasemele. Ehk teisisõnu, kui inimesel on tööd ja ta suudab seda teha, võiks ta tööturul tegutseda suhteliselt kõrge vanaduseni. Mõtet toetab soomlastele optimistlik statistika.

Põhjamaa abrite eluiga pikeneb

Vaatamata paljureklaamitud

Foto Indrek Veiserik

MÕISTAVAD EAKATE MURESID: 19. märtsil kohtusid Riigikogu Kesksfraktsiooni liikmed (vasakult) Enn Eesmaa, Rein Ratas, Helle Kalda ja Georg Pelisaar Võhma eakate päevakeskuses pensionäridega. Seeniordid seisid kohtumisel tugevalt vastu valitsuse esitatud eelnõule, mis võrdsustab meeste ja naiste pensioniea ning tõstab selle 65 aastani. Riigikogulaste ringreist Viljandimaal loe täpsemalt järgmisest Kesknädalast.

viinalembusele põhjanaabrite eluiga tõuseb pikkamööda, kuid pidevalt. Analüüsist selgub, et reaalselt jäid soomlased mullu pensionile pisut noorem kui 60 aastat, täpsemalt 59,8-aastasena. Osaliselt põhjustas seda töövõimekaotuse muutunud protsent.

Samas jäi pensionile erakordselt palju soomlast, sest 1946. aastal sündinuid loetakse tavaliselt rohkem vanuserühma kuuluvaiks. Põhjuseks loo-

mulikult sõja lõpp ja rahuaja algus. Probleem süveneb, sest pensionile minekut ootab veel mitu suure sündimusega aastakäiku.

Tänases Soomes on häda pigem selles, et tööd on tunduvalt vähem kui selle tahtjaid. Mis siis veel Eesti olukorrast rääkida! Euroopa Komisjoni avaldatud uue Euroopa majanduskasvu ja tööhõive strateegia "Euroopa 2020" kohaselt tuleb riikidel 10 aasta jooksul

tööhõives jõuda 75 protsendini ehk kõrgemale kui enne majanduslangust. Vaesusriskis elavate inimeste arvu tuleb samaks ajaks vähendada miljonite võrra.

Juba tsiteeritud inimarengu aruande kohaselt on meil sellisuunalist tegemata tööd äraarvamatus koguses. Seepärast tasuks Soome kogemusi tõsiselt analüüsida. Kainelt tegutsedes jõuame kas või põhjamaa kaudu kiiremini Euroopa tasandile.

Savisaar: Ansip pensionile ja pensioniea tõstmine rahvahääletusele!

Tallinna linnaeja ja Keskerakonna esimees Edgar Savisaar protestib seoses Reformierakonna ja IRL-i kavatsusega võtta järgmisel nädalal Riigikogus vastu otsus pensioniea tõstmise kohta. Ta teeb ettepaneku panna pensioniea tõstmine rahvahääletusele.

"Reformierakonna ja IRL-i valitsus on juba mitmes küsimuses rünnanud inimeste elujärge. Kõigepealt pandi miin alla noore põlvkonna tulevikule: teine pensionisamm läks silmaga pilgutamata vett vedama.

Seejärel jäeti ära lubatud pensionitõus, lüües tänaseid pensionäre. Nüüd võetakse viimast – pensioniea tõus mõjutab kõige enam seda ligi 200 tuhandest inimesest koosnevat 50–60-aastaste gruppi, kes seni siiski lootis pensionieani ära elada. Tegelikult rõõvitakse nendelt inimestelt väljateenitud pensioniraha," nentis Savisaar.

"Võib-olla ma isegi mõistan Ansipit ja tema

parteikaaslast. Küllap nad tahavad sellega kindlustada enesele järgmist 11 aastat võimul. Nad kardavad, et muidu saadab Eesti rahvas ka Ansipi pensionile, mis ei olekski paha mõte. Laske tal minna!" soovitas Savisaar. "Sellest võidaksid kõik inimesed ja oleksid rõõmsad."

Keskerakonna esimees hoiatas, et pensioniea edasilükkamine tekitab Eestis täiendavat tööpuudust ning suurendab konkurentsi töökohtade pärast. "Inimesed ütlevad Reformierakonnale ja IRL-ile: kõigepealt võtsite meilt töö ära, nüüd aga lükkate ka pensionile jäämise edasi. Suure osa Eesti inimeste jaoks tekitab see olukorra, kus nad ei näegi enam seda lubatud pensionipõlve, vaid lähevad enne seda manalateele," sõnas Tallinna linnaeja.

Savisaar soovitas panna pensioniea tõstmise küsimuse üleriigilisele referendumile, et teada saada inimeste tegelikku arvamust.

Asendustegevus: pensioniea tõstmine

Reformi ja IRL-i valitsus on kolme aastaga ära kärpinud Eesti majanduskasvu, viinud meid kõige kiiremini langeva majandusega riikide sekka ning valmistub tegema inimestele takistusi pensioniks tehtud sissemakseid kätte saada. Selle asemel, et asuda lahendama riigile elulisi küsimusi, tegeldakse asendusteemaga – pensioniea tõstmisega.

VIRGO KRUBE

Kirjutasin juba 18. detsembril 2002 (!) Kesknädalal: "Aasta äri oli pensionireform. Otsus panna töötegijad lisaks praeguste pensionäride ülalpidamisele ka isenddale tulevikuks raha koguma on suurepärase. Saavutada see ilma väitluse ja liigsete küsimusteta, on lausa geniaalne. Ja mis kõige parem kogu süsteemis – vahendajatele on kõik garanteeritud ning riskid korvab riik ehk seesama maksumaksja."

Praegune kogumispensioni ja fondide süsteem sai kehtida seitse aastat (suvi 2002 kuni 1. juuni 2009),

kui juba ilmses selle nõrgim lüli – Eesti riik. Majanduslikult keerukal ajal ütles Andrus Ansipi valitsus, et tal ei ole enam võimalik lisada inimese sissemaksele omalt poolt lubatud osa.

Praegu ei kata pensionikassa sissemaksed enam väljamakseid ja puudujääk suureneb. Sellele on mitu lahendust, alates täiendava tulu leidmisest kuni kulude vähendamiseni (pensioniea tõstmine). Ometi pole tegemist paari aasta jooksul süveneva probleemiga. Valitsus ei peaks seda teerulli kombel parlamendist läbi suruma. Nagu töölepinguseaduse kehtestamise tagajärjeks olid 14-

protsendine tööpuudus ja umbes 150 000 tööga hõivamata inimest, toob pensioniea tõstmine kaasa kümnete tuhandete inimeste pensionist ilmajäämise, sest nad ei elagi pensionile saamiseni. Isegi kui riigi osamaksed jätkuvad 2011. aastal pooles ulatuses ja täies mahus 2012. aastast, on antud signaal: riik annab sõna ja riik võtab sõna.

Pensionile jäämise vanuse küsimus on üks järjekordne valitsuse asendusteema, mis varjutab tegelemise riigi olulisima küsimusega – töötusega. Kellele peale valitsusparteide on vaja koolireformi, uusi õppekavasid, Riigikogu ja kohalike valimiste ühele päevale viimist või omavalitsuste liitmist? 6. märtsil 2011 on võimalik inimestelt küsida, mida nemad sellest arvavad. Ärge alahinnake valijat, rääkige temaga!

Täispikk tekst www.kesknadal.ee

Majanduse kummalised küsimused...

Enne kui esitada kummalisi küsimusi majanduse kohta, annan kaks Euroopa riikide loetelu. Loetelu pärineb Wikipediast.

1. Albaania, Bosnia, Bulgaaria, Eesti, Gruusia, Island, Läti, Leedu, Makedoonia, Venemaa, Serbia, Slovakkia, Tšehhi, Ukraina.

2. Austria, Belgia, Hispaania, Hollandi, Iirimaa, Itaalia, Kreeka, Norra, Portugal, Poola, Prantsusmaa, Rootsi, Saksamaa, Soome, Suurbritannia, Šveits.

OLEV RAJU
majandusprofessor

Küsimused:

- * Kumma grupi riigid on (keskmiselt) rikkamad?
- * Kumma grupi riike tabas majanduskriis tugevamini?
- * Kummas on (peale ühe) endised sotsialismileeri maad?

* Kummas on pikemaajalised kogemused turumajanduses elamiseks?

* Kummas on paremad majandusteadmised?

* Kummas grupis osatakse paremini vene keelt?

Vastused:

Vastuseid pole vist vaja tuua. Need on niigi selged.

Nüüd põhiküsimus: mis alusel on riigid nii grupeeritud? Kas arvasite ära...? Ei? Ütleme lisaks, et esimesse gruppi saab lisada mitte-Euroopa

riikidest veel Iraagi, Kasahhi, Kirgiisia, Mauritiuse, teise aga saame lisada oma 150 riiki...

Ei tule ikka veel vastust? Olgu siis ära toodud õige vastus – esimese grupi riikides on proportsionaalne tulumaks, teistes progressiivne tulumaks.

Veel mõned küsimused:

- * Kas esimesed riigid on vaesemad sellepärast, et neis on proportsionaalne tulumaks?
- * Kas teised riigid on rikkamad selle pärast, et neis on progressiivne tulumaks?

* Kas riikide loetelu annab alust väita, et progressiivne tulumaks teeb vaeseks?

* Kas progressiivne tulumaks on Euroopa viie rikkaima riigi hulka kuulumise tunnus?

* Kas riik loobub proportsionaalsest tulumaksust, kui ta muutub rikkamaks?

* Kas proportsionaalse tulumaksu idealiseerimine on nostalgias NSV Liidu järele, kus kehtis vaid üks tulumaksu määr (viimastel aastatel 13%)?

* Kas proportsionaalse

tulumaksu taga on suures enamikus neis riikides võimalik olevate uusriikaste soov maksata ise vähem ja veeretada maksukoormus vaesemate kaela? * Kas majanduskriis tabas proportsionaalse tulumaksuga riike tugevamalt selle maksu pärast?

Hea lugeja, meil pole kokkulepet, et iga kirjutise autor peab andma vastuse kõigile tema poolt püstitatud küsimustele. Jäägu igaühele tema arvamus.

Telekanali RTR saatejuht tuleb Tallinna

29. märtsil kohtub meedia-klubis *Impressum* Eesti avalikkusega telekanali *Rossija* programmi "Laupäevauudised" juht **Sergei Briljov**

(pildil). Teema – "Eurostus-teemi kriis Venemaa ajakirjaniku pilgu läbi". Briljov on poliitilises ajakirjanduses tuntud ja tunnustatud tegija, kes teab põhjalikult rahvaste ja riikide suhete kõõgipoolt. Ta on viibinud paljude rahvusvaheliste lepete allkirjastamise juures ning kõnelnud eetris maailma juhtivate poliitikatelastega.

Sergei Briljov on autasustatud Venemaa kõrgeima telepreemiaga *TEFI* kui uudistesaaate juht ja parim informatiiv-analüütilise programmi tegija.

Avalik kohtumine
29. märtsil kell 17 Tallinnas Meriton Grand Conference & SPA hotelli konverentsikeskuses.
Osalemine tasuta. Soovijatel eelregistreerida telefonidel 6 355 819, 53 458 494 või e-posti aadressil info@impressum-club.eu.

Reedel, 26. märtsil kell 19.00

Sindi Seltsimaja väikeses saalis (Pärnu mnt 44)
kohtub rahvaga Riigikogu liige
dr NIKOLAI PÖDRAMÄGI
Tervishoid ja sotsiaalprobleemid

Laupäeval, 27. märtsil kell 10–14

kohtub valijatega Keskerakonna Jõgevamaa büroos (Suur tn 14, Jõgeva)
Jõgeva Linnavolikogu liige
AARE OLGO

Kohtumised Rakveres

Reedel, 26. märtsil kell 11-12

kohtub rahvaga Ida-Virumaalt valitud Riigikogu liige, keskerakondlane

LEMBIT KALJUVEE

Teisipäeval, 30. märtsil kell 11.30-12.30

kohtub rahvaga Keskerakonna Lääne-Virumaa piirkonna esimees Vinni vallavanem

TOOMAS VÄINASTE

Kõik on teretunud!

Mitte KES hakkab Ee vaid MIS hakkab Ee

15. märtsi Eesti Päevalehes arutasid ajakirjanikud Kärt Anvelt ja Mirko Ojakivi kolme tulevase peaministri kandidaadi üle – need on Ansip, Laar ja Savisaar. Kesknädal küsib: miks vaikiti maha Jüri Pihl ja Karel Rüütli? Või Indrek Tarand? On veel teisigi üksiküritajaid, kes aasta pärast võivad peaministriks pretendeerida. Näiteks Allar Jõks – kui ta ei peaks Euroopa Inimõiguste Kohtusse saama, kuhu ta praegu nii väga püüdleb. Kesknädalised esitavad oma versiooni sellest, mis hakkab juhtuma täpselt aasta pärast, kui eeldatavasti käivad parajasti koalitsioonikõnelused.

Debateerivad: peatoimetaja Urmi Reinde, uudistejuht Indrek Veiserik ja integratsiooni-toimetaja Aleksandr Tšaplõgin.

Urmi Reinde: Peaministri isikust on minu meelest loomulikult hoopis olulisem see, millist poliitikat ta ajab. Suur küsimus pole „kes hakkab juhtuma?“, vaid „mis hakkab juhtuma?“. Päevalehe kolmest kandidaadist on üks praegune ja kaks varasemat peaministrit – ju siis neid peetaksegi kõige tõenäolisemateks.

Tarand jääb targa inimesena kindlasti kõrvale, sest ta teab: kui ta peaks nüüd kandideerima ükskõik millise partei nimekirjas, tabab teda ränk pettumus. Valijad ei andestaks, et kõikide „partide“ vastu võideldud eurovalimiste iidolist endast saab labane peibutuspart. Pealegi kutsus Edgar Savisaar eurovalimistel avalikult Tarandi poolt hääletama, Savisaareta poleks Tarand ilmsesti nii palju hääli saanud. Seekord Savisaar teda vaevalt toetab, neid hääli läheb Keskerakonnal endal vaja. Kuigi ühel hiljutisel Riigikogu istungil moosis Tarand Savisaart nii et vähe polnud. Istusid teised ühes pingis ning kehakeelest oli selgelt näha, et Tarand tahab Savisaarelt midagi saada. Tarandi asemel võiks rääkida pigem Juhan Partsi, sest jõujooned Isamaa ja Res Publica Liidus on muutunud ning Laar on jäänud vaid partei nominatsiooniks juhiks. Ken-Marti Vaheri nimetamisega pe-

sekretäriks võeti i-lt (= Isamaalt) punkt. Laar püüab kaotust tasandada oma lähedaste sokutamise ja parteisekretariaati, aga vaevalt see tulemusi annab. Ken-Marti pole enam see mees, kes lepib palja esindusfunktsiooniga või laseb endast üle kihutada. Pigem tekkis nüüd olukord, kus IRL-il on kaks liidrit korraga ja nende käsu- laud võivad olla väga vastuolus. Mis edasi saab, ei tea, kuid Laari kolmandast tulemisest pole ju enam juttugi.

Aleksandr Tšaplõgin: IRL on viimase aasta jooksul üldse kõige rohkem kaotanud partei. Reformierakond võttis tema käest fundamentalistide hääled, Keskerakond jättis varju IRL-i katsed olla suur tegija sotsiaalprobleemide valdkonnas. Enne eurovalimisi IRL ju lubas luua 50 000 uut töökohta, kes mäletab veel seda? Tegelikult tööpuudus hoopis suurenes ja töökohti jäi hoopis vähemaks.

Indrek Veiserik: Sotsiaal- ja töövaldkond lihtsalt ei ole IRL-ile omane, nad ei tunne ennast selles vallas kodus. Näib, et neile ei istu enam ka teised küsimused. Laar on hakanud järjest rohkem eksima. Hea, et teda Ansipi valitsuse algul välisministriks ei pandud, muidu oleks Eesti kaotused veelgi suuremad. Laar tegi ju

panuse Saakašvilile, kes tänaseks on Euroopas paaria. Laar püüdis ka Ukrainat ja Gruusiat NATO-sse suruda, kuid midagi ei tulnud välja. Samuti algatas ta võitluse Nord Streami vastu, jäi ka siin kaotajaks, rikkudes lisaks Venemaale Eesti suhteid Saksamaa ja teiste Lääne-Euroopa riikidega. Nendes asjades tegi Ansip järele seda, mida Laar ees ütles, aga peksa said mõlemad.

Urmi Reinde: Ei tea, mis Mart Laariga on üldse juhtunud? Tal oli pärast 2007. aasta valimisi mitu võimalust ise Ansipi asemele tõusta või Parts peaministriks teha. Ansip on saanud nii kaua olla peaminister ju ainult Laari armust. Miks Laar valis just niisuguse taktika?

Aleksandr Tšaplõgin: Olete ikka kindlad, et Laar valis? Kas pole nii, et Laaril ja Ansipil on Suure Lombi taga sama peremees, ning see on seadnud Laarile tingimuse mitte lubada Ansipi kukkumist. Vastutasuks anti talle igasuguseid preemiaid ja aurasid, mis muidugi mehe eneseuhkust köditasid ja tema võimuiha taltsutasid. See ühine peremees võib olla USA vabariiklaste konservatiivsem tiib. Ansipi valitsus oli vabariiklastele kuulekas liitlane rahvusvahelisel areenil. Ja kuigi Eesti on väikeriik, kuluvad raskel ajal ka kääbused marjaks ära. Tegelikult reetis Laar sellega omaenda partei huvid, sest pani isikliku edevusega kinni oma võitluskaaslastele tee peaministritoolile.

Indrek Veiserik: Laari passiivsusele võib olla veel muid põhjusi. Kaua aega oli ta unistuseks Eesti koht Euroopa Komisjonis, mis oleks ta

RIVISTUDES 6. MÄRTSIKS 2011: Valik peaministri kandidaate. Vasakult: Andrus Ansip (REF), Mart Laar (IRL).

teinud võrreldavaks Siim Kallasega. Mingil momendil tegi Laar aga näo, et see positsioon teda enam ei huvita. Räägitakse võrdlemisi avalikult, nagu oleks talle Brüsselist märku antud, et Euroopa jaoks on ta liiga äärmuslik – liiga parempoolne ja liiga venevastane. Kui ikka tema raamatuid konfiskeeritakse Saksamaal, siis kas tõesti keegi Eestis arvab, et Brüssel seda meest seediks? Euroopa siht on ju praegu Venemaaga sõpradeks saada või vähemalt rahus elada, mitte aga Laari moodi tülitsesta.

Urmi Reinde: Võib-olla on põhjused siiski märksa lihtsamad? Edgar Savisaar on kunagi arvanud, et ehk Laar lihtsalt vananeb temast kiiremini, sõltumata sellest, kui palju kellelgi aastaid on turjal. Laarile on hakanud lihtsalt meeldima hästikindlustatud ja mugav rantjee-elu, milleks lõi endale nii Gruusia presidendi nõunikuna kui ka rootslaste SEB-panga nõukogu liikmena ülihead tingimused. Laar on minu meelest praegu Eesti kõige jõukam poliitik ja tal ei ole mingit motivatsiooni muudamaadelda mingi peaministri-koha pärast.

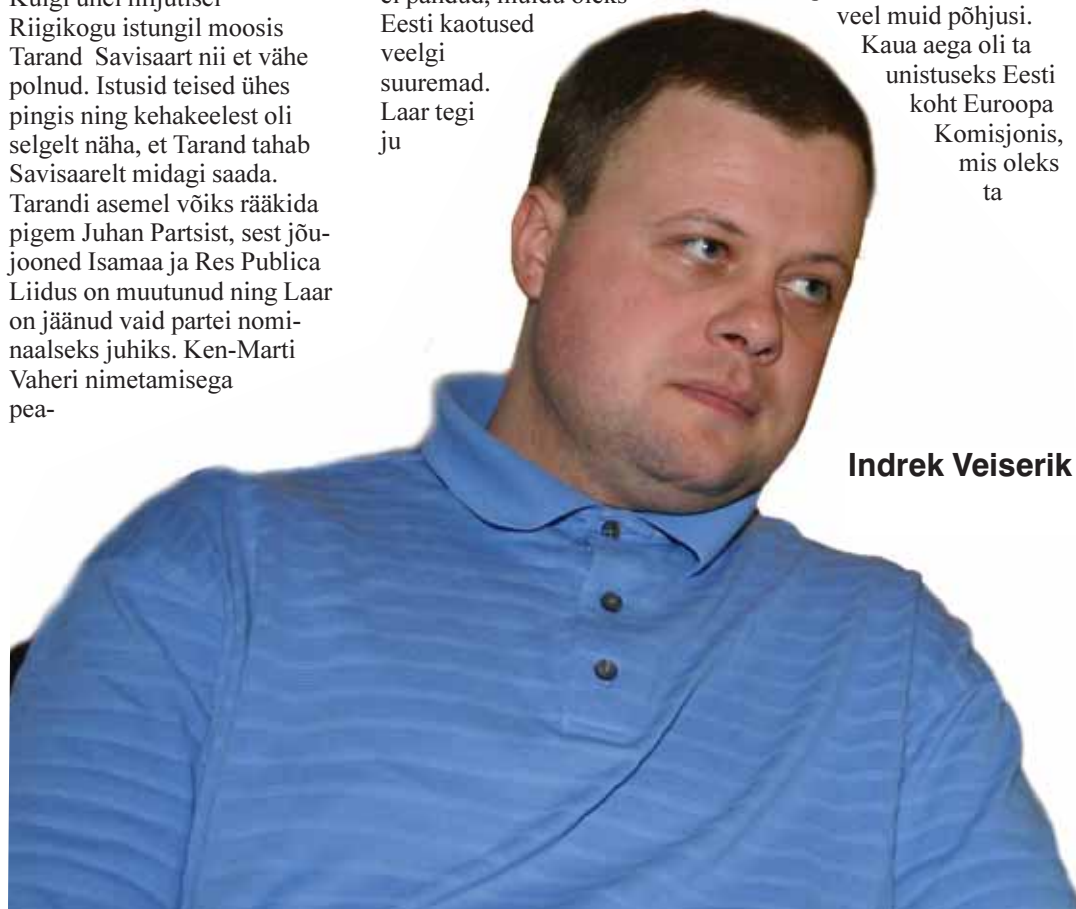
Aleksandr Tšaplõgin: Jah, peab nõustuma, et ideed, mida Laari-sugune mees saab levi- tada, ei ole rahvusvahelises avalikkuses lihtsalt enam populaarsed. Pean silmas tema eradat venevastasust. Soome parempoolne välisminister Aleksander Stubb deklareeris hiljuti, et nad on huvitatud viisavabadusest Euroopa Liidu ja Venemaa vahel. Eesti parempoolsele meediale oli see tõeline šokk. Seda ütles Stubb, kes tahab Soomet NATO-sse ja keda Eesti valit-

suslembene ajakirjandus oli varem kõigiti ülistanud! Märke on olnud teisigi. Eesti minu arvates kõige paadunud venevastane propagandist neiu Kadri Liik teatas äsja, et Venemaa on muutunud palju mõistlikumaks. Liik on valituspropaganda-ohvitser, kes ilmaasjata ei ütle midagi. Kuna ta juhib H. H. Luige rendipinnal Kaitseministeeriumi haldusalas tegutsevat Kaitseuringute Keskust, kus tegelikult paikneb IRL-i ideoloogiastaap, siis näitab see ikkagi selget muutust valitseva koalitsiooni poliitilises peajoones.

Indrek Veiserik: Sama keelt räägib ju ka president Ilvese otsus sõita Moskvasse Teise maailmasõja ja Suure Isamaasõja võidu juubelile. Mõni püüab seda põhjendada presidendi sooviga lihtsalt meeldida venelastele. Mina ütleksin, et Ilves tahtis hoopis meeldida Obamale, kes soovib ju ajada Venemaaga rahumeelsemat poliitikat. Pole saladus, et viimasel ajal on hakanud kukkuma nende Venemaa naaberriikide juhid, keda Bush otseselt või kaudsemalt võimule tõi ning kellest kujunesid Ameerika vabariiklaste sõnakuulelikud liitlased, mõnikord lausa mangukannid. Juštšenko Ukrainas on juba varisenud, Saakašvilil ei ole jäänud ka enam pikka aega.

Aleksandr Tšaplõgin: Ja milline saab olema Ilvese tulevik, näeme ehk poolteise aasta pärast presidendivalimistel. Igatahes praegu püüab Eesti Bushi-meelne eliit kõigiti tõestada, et nad on sada protsenti uuenenud ja viivad Ameerika demokraatide poliitikat ellu sama innukalt nagu tegid seda vabariiklaste ajal.

Urmi Reinde: Tuleme nüüd

sttit valitsema aasta pärast, sttis juhtuma aasta pärast?

Vasakult: Edgar Savisaar (KESK), Jüri Pihl (SDE), Indrek Tarand (parteitu, kunagine SDE linnaeapikandidaat, nüüd Euroopa Roheline), Allar Jõks (parteitu, IRL kalduvustega).

Fotod: Scanpix, Ivri Vee, KN arhiiv

kodukootud Ansipi juurde! Kas nüüd, kui reformiparteilased on sattunud oma eksistentsi kõige teravamasse vastasseisu meediaga, võib öelda, et ka Andruse päevad on loetud? Kas on võimalik, et ajakirjanikud annavad Langile ja Ansipile andeks need käigud, mis nüüd tehti ajakirjanduse suhtes?

Aleksandr Tšaplõgin: Minu arvates lõhnab praegune konflikt liiga palju lavastuse järele. Mõlemale poolele, nii reformistidele kui ka ajakirjandusele oli seda konflikti väga vaja. Avalikkus ei usu ju enam meediat, seda on tunnistanud paljud küsitlused. Niisuguses olukorras ei saa meedia enam ennast müüa, lehtede tiraažid langevad meeletult. Reklama ikaldub, ja siin tuli midagi ette võtta. Üha laiemalt tarvitatakse Eesti ajakirjanduse kohta terminit „õukonnameedia“. Valimised pole aga enam kaugel ja ajakirjandus peab oma usaldusväärsust suurendama. Nüüd, pärast konflikti, võivad nii Kadastik kui ka Luik

uhkelt kuulutada: mis õukonnameedia me enam oleme, näete, kui vägev heitlus meil valitsusega käib! Järelikult oleme iseseisvad ja objektiivsed!

Urmi Reinde: Jah, mõlemad pooled võivad kujunenud vastasseisust võita. Lõpuks võetakse see nn allikakaitse seadus vastu ja reformistid korjavad oma punktid. Enne aga kärbitakse sealt maha kõik meediale ohtlikud sätted. Luik ja Kadastik on rahul ning ka Ansip ja Lang on terved.

Indrek Veiserik: Võib-olla on tegu traditsioonilise asendustegevusega, nagu seda Eesti meedias varemgi on juhtunud? Miks ei minda siis konflikti tõeliselt valusates küsimustes, nagu näiteks tööpuudus? Miks ei

streigi ajakirjanikud ise, kui neid kümnete kaupa koondatakse ja nende palku kärbitakse? Nägime, kuidas Lang Ajakirjanike Liidu kongressil püüdis omavahel vastandada Ajakirjanike Liitu ja Ajalehtede Liitu. See oli ju selge mäng, mida nii mõned näivad vägagi nautivat.

Urmi Reinde: Tõenäoliselt toimub kogu tegevus meedia usaldusväärsuse tõstmise nimel, et tõestada – see meedia ei sõltu ebapopulaarsest valitsusest, kuigi töötab endistviisi selle kasuks. Iseasi, kas seda ka uskuma jäädakse. Eesti avalikkusega on viimastel aastakümnetel nii palju manipuleeritud, et inimestel on süvenenud eluterve skepsis, mis veel mõne aasta eest puudus.

Ma ei usu eriti, et isegi kui meedia suudab musta valgeks rääkida, sellest Ansipi seis oluliselt paraneb. Inimestele püütakse praegu sisendada, et valgus tunneli lõpus juba paistab ja kohe-kohe läheb paremaks. Piisab aga, kui inimesed vaatavad omaenda, naabrite ja tuttavate rahakotti, kust tühjus vastu vaatab, ja meelde tuleb, et pole enam töökohta, kuhu hommikuti mindi. Nii lõhkeb propagandamull. Üleminek eurole võib ju uhkelt kõlada, aga mis kasu on sellest neil inimestel, kel polegi kroone, mida euroks vahetada? Ma sügavalt imestan: kas tõesti usuvad paremparteide ideoloogid, et on võimalik lõputult loll-

tada neid inimesi, kel „taskud täis on tühjust“, nagu just äsja Georg Ots meile jälle laulis? Ansipi lootus saada järgmistel valimistel mandaat jätkamiseks püsib kanajalgadel, sõltumata sellest, kas ta on kodustanud ühe või mõlemad Eesti ajakirjanduse suunajad. On ajalooline seaduspära, et majanduskriiside ajal valitsused kukuvad, mitte ei tugevda oma positsioone. See loodusseadus kehtib ka Ansipi valitsuse kohta, ükskõik mida reitingud ka ei kuuluta.

Aleksandr Tšaplõgin: Oleme Savisaare täiesti kõrvale jättnud. Kas Keskerakonna võit on siis teie meelest nii kindel, et sellest ei tasu rääkida? Varemgi on juhtunud, et kõik läheb hästi kuni teatud momendini, siis tuleb äkiline pööre, sest Keskerakonnale tehakse osavasti ära. Lugesin hiljuti respublikaanide manifesti IRL-i eelmiseks suurokoguks. Seal öeldakse, et nende konkurentideks olevat juba ennegi kahel korral Eestit koos valitsenud Keskerakond ja Reformierakond. Mind ei üllata, et IRL-i vastasena nimetatakse Keskerakonda, aga pange tähele – sama öeldakse ka Reformierakonna kohta. Raske uskuda, aga kõige lähedasem liitlane, veelgi enam – lausa koalitsioonipartner – tunnustatakse peamiseks vastaseks. IRL justkui püüab Keskerakonda ja Reformierakonda kokku tõugata lootuses, et sellega meelitatakse osa Reformierakonna valijaid oma poole üle. Manifestis järgneb veel huvitavam seisukoht: hoiatatakse, et majanduskriis ja Reformi-

erakonna väsimus võivad kallutada ühiskonna sedavõrd vasakule, „et riiki ähvardab 2011. aastal esimest korda Savisaare koalitsioon“. Seda juttu võib ju tõsiselt võtta. Varem oli teada, et Keskerakond võib võtta ligikaudu 30 või isegi 35 kohta. Ülejäänud kohtade jaotuse puhul arvati, et otsustab see, mida teevad paremparteid. Nüüd on Keskerakonnal sotsiaaldemokraatidest liitlased, kes võivad tugevdada oma positsioone ja üheskoos võtta absoluutse enamuse järgmises Riigikogus. Paremparteid saavad sellest väga hästi aru.

Urmi Reinde:

Sotsiaaldemokraatide koha pealt ma ei pakata optimismit. Muidugi ei taha paremparteid neid enam eneste hulka. Aga see ei olegi eesmärk. Eesmärk on nad lahti kangutada Keskerakonna küljest, kuhu Tallinna koalitsioon on mõlemad kokku sidunud. Seejärel jätta nad ikkagi üksi ja väikese poliitilise jõuna avamarele hulpima, ning pärast veel parastada. Kui te tähele panete, siis Reformierakond on suutnud sotsides tekitada sisemisi hõõrumisi. Kõik need, kellele meeldis SDE kui paremparteide sõnakuuleliku puudli staatus, on nüüd suunanud Jüri Pihli Savisaare küljest lahti haakima. Pole ka ime, puudlil on oma eelised! Ei pea midagi ise otsustama ja võib nautida turvatunnet suurema partneri kõrval.

Indrek Veiserik: Jah, tõsi, sotsid on jälle koalitsioonis suurema partneriga. Vahe on selles, et praegune partner on ideedelt sotsiaaldemokraatidele hoopis lähemal kui parem-

parteid. Pealegi, parempoolsetelt said sotsid rahvale oluliste teemade arutelude käigus lihtsalt tappa, Keskerakond võttis nad Tallinnas oma kaitse alla. Sotsidel ei ole põhjust olla tänamatud. Kui arvestada, et vasaktsentristliku bloki võidu võimalus on reaalsem kui kunagi varem, siis on mõlemal osapoolel väga hea perspektiiv Eesti põõramiseks euroopaliku, inimnäolise kapitalismi rajale.

Aleksandr Tšaplõgin: Minu meelest ongi Eestis liiga palju räägitud võimuvõitlusest ning täitsa meelest on läinud teritada küsimusi: milline on vasaktsentristlik alternatiiv praegusele poliitikale?

Urmi Reinde: Alternatiiv on tegelikult olemas, rahvas saab sellest üha rohkem aru ning Eesti inimeste terve mõistuse vastu ei saa ükski valitsusmeedia – meie inimesed oskavad adekvaatselt hinnata enda ümber toimuvat, ning ka valitsusmeedia ridade vahelt lugemise oskus on meil ju jõudsalt taastunud. Esiteks on vasaktsentristliku valitsuse kõige suurem prioriteet loomulikult töökohtad – hädaabinõuna annaks see omavalitsustele kohe vahendid kõikidele soovijatele sotsiaalsete töökohtade loomiseks. Teiseks, et meie lagunevat ühiskonda rohkem sidustada, viiks vasakum valitsus sisse astmelise tulumaksu, mis jaotaks majandusriskuste koorma õiglasemalt. Ilma õigluseta ei sünni paremat riiklust – see on ju vana tõde. Pealegi rõhutab inimestesse investeerimise vältimatust ka sel nädalal esitletud uus inimarengu aruanne.

Aleksandr Tšaplõgin: Ja kolmandaks ütleksin omalt poolt, mida teeks uus valitsus teisiti: matakas maha Balti riikukesuled ning orienteeruks kiiresti ümber Euroopa ja Vene lähene-misele ning USA rolli muutumisele Ida-Euroopas.

Vt ka 15. märtsi Eesti Päevaleht, Kärt Anvelt, Mirko Ojakivi: „Kes hakkab Eestit valitsema aasta pärast?“

Urmi Reinde

Aleksandr Tšaplõgin

Itaalia ajakirjanik: Eesti meedia vaikib maha poliitikute väärteod

Seoses Kesknädala vastvalminud ingliskeelse portaaliga andis meie lehele intervjuu itaalia ajakirjanik Giovanni Angioni. Ta on töötanud Itaalias, Portugalis, Prantsusmaal ja Belgias, teinud kaastööd mitmetele väljaannetele (nt *La Stampa*, *Politika*, *Pravda* jt). Viimased kolm aastat on elanud Eestis, esialgu töötades eurooplaste arvamusi vahendavas internetiportaalis *cafebabel.com*. Praegu vahendab Eestit puudutavaid ingliskeelseid uudiseid internetiportaalis *Estonian Free Press* (Eesti Vaba Ajakirjandus).

Kes on Eesti Vaba Ajakirjanduse peamised lugejad?

Kuna meie portaal on alles ellu astunud, tuleb teha veel palju ränka tööd, et välja kujundada püsiv lugejaskond. Senise põhjal võib öelda, et põhiliselt elavad meie lugejad Eestis ja USA-s ning on 18–35-aastased. Ettevõtetu areng on kulgenud just nii nagu esialgu planeerisime. Lähitulevikus on kavas algatada mõned internetivälised aktsioonid, mis peaksid kinnistama meie positsiooni Eesti teabeturul.

Kas välismaised meedialkanalid ilmutavad huvi Teie portaali vastu?

Veebiajakirjanduse peamine ülesanne on olla lugejatele kergesti kättesaadav ning lihtsalt mõistetav. See, et püüdsime portaali rajades neid kaht põhimõtet pidevalt meele pidada, aitas kahtlemata kaasa, et teiste maade meediaväljaanded on avaldanud meie portaali pärit Eestit puudutavaid uudiseid. Eesti Vabast Ajakirjandusest võetud uudiseid on ilmunud näiteks Poolas, Prantsusmaal ja Itaalias. Eriti rõõmsaks teeb asjaolu, et lähitulevikus oleme jõudmas lepinguteni,

mis aitavad meil olla esindatud paberkanalil USA-s ja Portugalis rahvustelevisionis. Viimatinimetatu hakkab oma iganädalases Euroopa Liidu alases programmis näitama 2-minutilisi uudiseid Eestist.

Milliste Eesti valdkondade vastu tuntakse enim huvi?

Kõige vastu, mis on seotud majandusega. Lugejad tahavad enim teavet Eesti püüdlustest saavutada euro, samuti ka praegusest majanduskriisist. Viimastel aastatel on ju kõik inimesed üha enam hakanud hoolima sellest, mis neil rahakotis toimub. Samas olen täheldanud huvilangust poliitiliste teemade suhtes. Kui lõpuni aus olla, ega siis see tendents eriti ei üllatagi. Olen jälginud Eesti avalikke poliitikadebate, mis pole olnud just ülemäära säravad ja kaasakiskuvad.

Kas Itaalias annavad meediaväljaanded kõigi parteide esindajatele sõna võrdsest?

Kuna informatsioon on kõigis ühiskondades väga tähtsal kohal, siis on loomulik, et erinevad poliitilised jõud püüavad meediat oma heaks kasutada. Prantsuse ajalehede *Le Figaro*

UUDISTESÕLTLANE:

Itaalia ajakirjanik Giovanni Angioni loodab, et Eesti elu kajastavaid ingliskeelseid infokanaleid tuleb lähitulevikus juurde. Mitmekesine uudisevalik annab välismaalastele adekvaatsema ülevaate Eestis toimuvast.

Foto autori internetiarhiivist

ja *Liberation*, Hispaania ajalehede *El Mundo* ja *El Pais* sisu on kooskõlas nende poliitiliste juhtkirjadega, mis omakorda alati täpselt järgivad poliitilist päevakorda. Itaalia meediaväljaanded aga peegeldavad peamiselt nende omanike poliitilisi seisukohti, mistõttu enamik kajastab Itaalia peaministri Silvio Berlusconi ja tema Koalitsioonierakonna vaateid.

Mida rahvas arvab Itaalias kujunenud olukorrast, et enamikku meediast kontrollib Berlusconi? Kas Itaaliat saab pidada demokraatlikuks riigiks?

Itaalia tavakodanikud on poliitikat tüdinud. Neid kurvas- tab, et poliitika enam ei arvesta nende igapäevavajadustega. Itaallased peavad taluma Berlusconi meediat ja poliitikat seetõttu, et ükski varasem Itaalia valitsus ei

suutnud algatada seadusi, mis takistanuks Itaaliat jõudmast olukorrani, milles ta täna on. Samas legend, justkui hüpnotiseeriks televisioon tavalist itaallast hääletama parempoolse valitsuskalitsiooni poolt, toetab pinnapealset arusaamist poliitikast. Selline mõtteviis hoiab siiani elus käsitust nagu oleks riigis olemas valgustatud eliidi kontrollitav rumal homogeneen rahvass.

Praegust olukorda Itaalias iseloomustaksin väljendiga „uinuv demokraatia“. Tegelikult on itaallaste isikuvabadused põhiseaduse abil tugevalt tagatud. Välja on tõstatud tugevad kaitsemehhanismid igasuguste püüdluste vastu reformid põhiseadust. Probleemiks on aga see, et Berlusconi-ajastu algusest peale ei ole Itaalias tekkinud ühtegi usaldusväärset poliiti-

list jõudu, kes oleks alternatiiviks Berlusconi võimule. Itaalia vasakjõudude ühtsuse lõhestatus tuleb pidada Itaalias demokraatia püsimisele sama ohtlikuks kui Berlusconi.

Mis Teile valmistab Eesti meediat jälgides enim pettumust?

Ajakirjanduslikust vaatenurgast lähtudes on Eesti meediat päris mitu murettegevast aspekti. Tihti ollakse liiga stereotüpselt lahked teatud poliitikute suhtes. Välispoliitikat käsitledes on aga Eesti meedia täis eelarvamusi. Samas muidugi mõistan, et skandaalsed käsitlusviisid aitavad väljaandel end paremini müüa. Mind on jahmatanud Eesti ajakirjanduse vaikimine näiteks sellest, et ministrid avalikult eitavad oma varasemaid avaldusi ja antud

lubadusi. Kui Itaalias meedia samuti vaikiks poliitikute sellisest käitumisest, siis tõenäoliselt ütleksid Itaalia inimesed: „Meil pole enam demokraatiat!“

Kesknädala korrespondente, kes soovisid valitsusliikmetele esitada tööpuudust puudutavaid küsimusi, ei lubatud hiljuti pressikonverentsile. Kas Itaalias on valitsus teravate küsimuste hirmus keelanud mõnedel ajakirjanikel pressikonverentsil osaleda?

Itaalia valitsus tegi seda just mõned tunnid tagasi, kuigi teisel põhjusel. Nimelt polnud ajakirjanikul ette näidata vajalikku akrediteeringut. Loomulikult ei meeldi kellelgi sattuda piinlikkuse olukorda avalikkuse silme all. Tuleb arvestada, et pressikonverentsid on formaalsed, kindlate etiketinõuetega kohtumised. Istuda pressikonverentsil ja teeselda tõe teadasaamist lihtsate küsimuste esitamise abil – see on liiga lihtsustatud arusaamine ajakirjanikutööst.

Kuidas kommenteerite Kesknädala algatust hakata oma portaalis avaldama uudiseid ka inglise keeles?

Uudistesõltlasena tervitan Kesknädala initsiatiivi igati. Eestis ju praktiliselt puuduvad ingliskeelsed infoallikad. Kahjuks puudub Eestis ka paljuarvamusealine debatt Eesti tuleviku üle. Soovin Kesknädalale palju edu!

Küsimusi esitas
Indrek Veiserik

Pronkssõduri koopia kerkib tulevases olümpialinnas

Venemaal Krasnodari kraisis asub Sotši. Seda linna on nimetatud Musta mere pärliks ja nõukaajal tahtis iga endast vähegi lugu pidaja kasvõi ühegi korra pääseda mõnda sealsesse sanatooriumisse või puhkekodusse. Tuusiku saamiseks kiputi kasutama kõikvõimalikke tutvusi ja sugulussidemeid või tuli omada küllalt eksklusiivset tervisehädä.

IVARI VEE
ivari@kesknadal.ee

Seepärast käidi Sotšis enamasti „partisanina“ – mitteametlikult. Siis hangiti peavari mõne Sotši külje all asuva aleviku või küla lahke kohaliku elaniku kuuris või verandal. Kuna verandakoiku rentimine maksis küllalt ümarguse summa, eelistasid mõnedki „ekstremistid“ elada otse lageda taeva all, kas rannas või linnapargis. See ettevõtmine oli aga küllalt riskantne, sest miilits jahtis selliseid „hulkureid“ küllalt agarasti.

Esto-Sadok

Tänapäeval on linna ümbrisenud asulad muutunud osaks Sotšist – mitteametlik ühisnimi on Suur-Sotši. See on omapärane munitsipaal-

lomeraat, mis koosneb hulgast küladest ja muudest asuladest, mille keskel asub Keskus ehk ajalooline Sotši. Selles linnas, peamiselt ühes asulas – tuntud suusakuurordis Krasnaja Poljanas – (eestlastele tuntud *Punase Lageda* nime all) toimuvad 2014. aastal taliolümpiamängud.

Üks Sotši asuladest kannab nime Esto-Sadok. Sinna asus juba 19. sajandi keskel elama mitusada etnilist eestlast. Nende loodud on nii Sotši eesti kultuurühing kui ka Anton Hansen-Tammsaare muuseum.

Häbi olla eestlane

Pärast peaminister Andrus Ansipi valitsuse otsust Tallinnas teisel aastal 2007. aasta aprillis Tõnismäe Pronkssõdur, muutus etniliste eestlaste elu Venemaal teatud ajaks küllalt keeruliseks ja nad hakkasid oma rahvust lausa häbenema. Ka Esto-Sadoki (ajaloost tuntud ka kui Eesti Aiake) elanikud

said omal nahal tunda Eesti valitsuse vastutustundetu poliitika mõju. Esto-Sadoki küla elanik Valter German tunnistas internetiväljaandele „Globalist“, et pärast Tallinna aprillisündmusi olevat nende ellu tekkinud teatud pinget ja koguni olnud kuulda sosinal öeldud sõna „Fašist!“: Germani sõnul oli see, mis Eestis tehti, Venemaa-eestlaste jaoks otsekui noahoop selga.

Pronkssõdur tuleb Sotši

Pärast Pronksisõduri tegi vene ärimees ja üks Sotši linna-peakandidaate Aleksandr Lebedev Eesti valitsusele ettepaneku müüa talle Pronksisõduri originaalskulptuur. Tema ettepanek jäi vastuseta. (Samuti kui Irja Tähismaa küsimus valitsuse pressikonverentsil härra Ansipile, et mida valitsus teeb tööpuuduse vähendamiseks. Peaminister ja valitsus lihtsalt ei alanda ennast ebameeldivatele küsimustele

ESTO-SADOKIS: Rahvusliku Reservpanga juhatuse esimees, üks Sotši linna-peakandidaate Aleksandr Lebedev (paremal) vestlemas A.H. Tammsaare muuseumi direktori Pjotor Sapelnikoviga (vasakul) ja teiste etniliste eestlastega.

Foto A. Lebedevi kodulehelt

vastama.) Lebedev tellis siis Pronksisõduri koopia Moskvas. Nüüd on saavutatud Sotši administratsiooniga kokkulepe skulptuurikoopia paigaldamise kohta. Lahtised on vaid mõned tehnilised üksikasjad

ning see, kas skulptuur paigaldatakse Krasnaja Poljanasse loodavasse memoriaalkompleksi või Esto-Sadoki kesk- väljakule. Nii ehk naa hakkab eesti Pronksisõdur olema Sotšis.

Tuhandeid antifašistid blokeerisid neonatside marssi Dresdenis

Allikas:
Westdeutsche Zeitung Online
(apa/Reuters/afp/dpa)

Ulatuslikud kokkupõrked jäid olemata

Mitu tuhat vastudemonstranti takistasid Dresdeni pommitamise 65. aastapäeval paremäärmuslaste marssi Elbe-äärses linnas. Kardetud ulatuslikke kokkupõrkeid 13. veebruaril ei toimunud. Politsei, kel oli väljas kuni 5000 meest, teatas ainult üksikutest vahistamistest.

10 000 inimesest koosnev kaitserõngas

Vanalinnas moodustas üle kümne tuhande inimese sümboolse kaitserõnga. Paljud hoidsid rahuarmastuse sümboolina käes nelke või valgeid roose. Üle kogu Euroopa kohale sõitnud rohkem kui 5000 neonatsi olid sunnitud jääma Dresdeni Neustadti jaamas Elbe teisele kaldale. Meeleavaldusel rääkisid paremäärmuslaste kõnemehed „Teise maailmasõja kõige rängemad kuriteod“ ja nõudsid süüdlaste vastutusele võtmist. Alates 1990. aastatest püüab paremäärmuslik liikumine muuta seda mälestuspäeva oma pooldajate keskseks kogunemiseks ning võrdleb Dresdeni pommitamist holokaustiga. Vastudemonstrandid olid juba takistanud paremäärmuslaste kohaleõitu. Vasakpoolsete rühmad olid rajanud Dresdeni kahe suure raudteejaama vahelistele rööbastele barrikaade, mille politsei eemaldas. Kesklinna kohal tiirlesid politseikooperid. Ristmikel ja väljakutel seisis politseisoomukid. Veekahureid rakendati üksikjuhtudel: kui teineteisele vastu seisvate jõudude poolda-

“RAHVUSLASED”. Nii nimetab meie meedia neid noormehi, kes oma marsi ajal 14. veebruaril Dresdenis meelt avaldasid ja keda antifašistid (meie ajakirjanduse väitel “ultra-vasakpoolsed”) takistasid (vaata ka tänase lehe esikülje pilti!). Huvitav, miks mujal maailmas neid noormehi “skinhedideks” nimetatakse? Foto internetist

jad üksteisega kaklesid, kui põlesid prügikonteinerid, kui loobiti tänavasillutuskive. Raskemaid vigastusi politsei igatahes ei registreerinud.

14. veebruar 1945: Dresden leekides

1945. aasta 14. veebruaril õli muudeti põgenikke täis kiilutud barokne Dresden Briti ja USA pommitlendukite poolt rusudeks. Pommirahe all hukkus ligi 25 000 inimest, peamiselt naised ja lapsed. Nüüd öösel mälestasid inimesed ohvreid, põletades küünlaid linna keskväljakutel ja Dresdeni Frauenkirche juures. Dresdeni linnaepa Helma Orosz rõhutas: dresdenelased ei luba, et paremäärmuslased kasutaks pommitusohvrite mälestuspäeva oma eesmärkidel. „Meie, dresdenelased, kaitseme

end revanshismi-, vihkamis- ja vägivaldpropaganda eest,” ütles ta. „Me teeme Dresdenist sallimatuse ja rumaluse vastase kindluse.” Rabavalt palju dresdenlasi ja Dresdeni külalisi, kes olid kokku tulnud mälestama Dresdeni, „halvimat tundi”, on sellele üleskutsule järgnenud, nentis linnaepa.

Mälestusürituse vaieldavus

Mälestusüritusel ja inimketis, mis moodustati uue sünaoogi ümber, osalesid lisaks Saksimaa peaministrile Stanislaw Tillichile (CDU) ka juudi kogukonna liikmed ning saadikud Suurbritanniast ja USA-st. Saksimaa pealinnas Dresdenis on 1945. a. pommitamise mälestamine olnud juba aastaid vaieldav küsimus. Kodanikliikumised heidavad

linnale ette, et see rõhutab liigselt Dresdeni kui ohvri rolli, ent seevastu Saksamaalt valla päästetud maailmasõja eellugu rõhutatakse liialt vähe. Mälestamine oli neil tänavu selgesti pühendatud lisaks pommitamisele ka „Saksamaalt valla päästetud sõjale”.

Tagasiteel Dresdenist pidasid sajad paremäärmuslased laupäevaõhtul, 13. veebruaril Saksimaaal Pirnas ja Tüüringi Geras spontaanseid meeleavaldusi. Politsei ajas need üritused laiali ja kirjutas üles kinnipeetute isikuandmed, teatas pühapäeval, 14. veebruaril üks politsei esindaja.

Tõlkinud Lea Ellert

Dresdeni üürnikud saavad abi üürnikeühendusest

Toimetusest: Eesti Üürnike Liidul on ammusid suhted Dresdeni Üürnike Liiduga – üheskoos on peetud konverentse ja käidud vastastikku kogemusi vahetamas. Kesknädalgi on kirjutatud eestlaste ja sakslaste koostööst elamumajanduses. Kuigi üürnike liikumine on Saksamaal juba üle 100 aasta vana, tähistab Dresdeni Üürnike Ühenduse tänavu 20-aastaseks saamist. Ühenduse esimees Peter Bartels kirjutas Kesknädalale sel puhul väikese loo.

PETER BARTELS
Dresdeni üürnike juht

Dresdeni jurist Manfred Ulbich ja ehitusinsener Peter Bartels kuulusid 1990. aastate alguses esimeste hulka, kes mõistsid, et üürnikel jt elamispinna kasutajatel võib tekkida tõsisid probleeme ja et on vajalik nende huvide tõhus esindatus.

Ida-Saksamaal hakkas kehtima Lääne-Saksa üüriseadus

Bartels meenutab: „Muret tegi eelkõige aastakümneid lagunenu ja osaliselt laguneda lastud väärtuslik elamufond Dresdeni vanades elamupiirkondades. Ka lõputute uueehitusrajoonide trööstitus kujutas endast ebarahuldavat olukorda. Varsti pärast piiri avamist novembris 1989 ilmnnes veel üks probleem. Ajakirjanduses räägiti vanade majade ja maade tagastamise nõudmistest ning majaomanike-poolsetest ülesütlemisähvardustest nende elamute kasutajale, mis olid Nõukogude okupatsioonivõimu ajal Saksa DV-s võõrandatud.”

Asutamiskoosolekul 13. märtsil 1990 osales mitusada kodanikku. 93 üürnikku astus kohe üürnikeühenduse liikmeks; neist 30 kuuluvad ühingusse tänagi.

Seoses Saksamaa ühendamisega hakkas Lääne-Saksa üüriseadus kehtima ka Ida-Saksas. Üürnikud ei pidanud mitte ainult kohanema uue õigusliku olukorraga, vaid esimestel aastatel lisandus neile täiendav koormus: üüri järkjärguline tõus ja võrdleva üürihinna süsteemi sisseviimine, kommunaalkulud lisaks pöhiüürile, elamute ulatuslik moderniseerimine jne.

r Vorsitzende des Landesverbandes sächsischer Mietervereine, Klaus Dreikopf, der DMB-Beauftragte r neuen Bundesländer, Jost Riecke, und der Vorsitzende des Mietervereins Dresden, Peter Bartels (v

Mieterverein Dresden feiert

Pilt Dresdeni lehest: Saksimaa Üürnike Ühenduste esimees Klaus Dreikopf, uute liidumaade esindaja Saksimaa Üürnike Liidus Jost Riecke ja Dresdeni Üürnike Ühenduse esimees Peter Bartels.

Kiired muutused elamuturul ja sellest tulenevad õigusprobleemid põhjustasid Dresdeni Üürnike Ühenduse liikmeskonna tormilise kasvu: 1992. aasta lõpuks oli liikmeid üle 5000, 1995. a. ligi 10000 ja 1999. a. üle 14 000.

Korterid jäid tühjaks

Alates 2000. aastast muutus olukord Dresdeni elamuturul rahulikumaks. Nüüd polnud probleemiks mitte enam korteripuudus, vaid üle 20% tühje kortereid. Seoses linna ümberehitusprogramiga Ost seisis nüüd paljud üürnikud vastakuti oma senise elu-ase lammutamisega ja otsisid abi üürnikeühendusest.

Üürioiguse reform 2001. a. ja järgnenud kohtupraktika seadsid uued väljakutsed õigusnõustamisele. Sel ajal tegi üürnikeühendus suuri jõupingutusi, et jälle saada ülemäärast suurte küttekulude põhjustele, eriti seoses torustike soojuskao eiramisega. Siin õnnestus ühendusel, veenvate argumentide esitamisega omanikele, välja töötada lahendus ühinguliikmete kasuks ammu enne seda, kui seadusandja jõudis olukorrale reageerida.

Alates 2004/2005 kerkis jälle tugevalt päevakorrale üüritõus, võrreldes keskmise üüriiga kindlas piirkonnas. Kõige teravam rünnak Dresdeni elamuturile oli aga 2006. a alguses — linnale kuuluva ettevõtte WOBÄ müük Ameerika kinnisvarafondile. Dresdeni Üürnike Ühendus oli selle tehingu vastase rahvaliikumise üks algatajaid.

Euroopa liberaalid ei valinud Ojulandi tagasi

Kuigi Euroopa Liberaalide ja Demokraatide Reformipartei (ELDR) korraldas oma iga-aastase, seekord 30. kongressi möödunud aasta novembris Hispaanias, ei ole Eesti meedia senini arutanud, miks 2007. aasta lõpust ELDR-i asepresident olnud Kristiina Ojulandi ei valitud tagasi?

Kongressil valiti ELDR-i seitsmest asepresidendist ümber neli. Neljale ametikohale kandideeris ühtekokku kaheksa poliitikut, teiste seas ka Ojulandi, kes oli ELDR-i asepresident 1999. aastast kuni 2002. aastani, mil ta sai Eesti välisministriks.

Kongressil valiti ELDR-i presidendiks tagasi Annemie Neyts-Uyttebroeck. Tänavu märtsis ilmunud ELDR-i ajalehes nimetas ta Barcelonas toimunud kongressi senitoimunutest parimaks eelkõige tänu suurele osavõtjate arvule ja tulistele juhtkonnavalimistele. Neyts-Uyttebroeck mõniskis ajalehes, et neli asepresidentideks pürginud kandidaati pidid paratamatult pettuma. Ta

õnnitles valituks osutunuid ja ühtlasi kutsus mittevõitnud üles jätkama koostööd ka tulevikus.

Eesti meedia on Ojulandi läbi aastate kujutanud tõelise välispoliitikavirtuosina. Aga ELDR-i juhtkonna viimaste valimiste tulemuse põhjal võib küll julgelt väita, et Ojulandi siiski ei ole Euroopa silmis kuigi kõrgelt hinnatud.

Ojulandile selga keerates umbusaldasid Euroopa liberaalid kaudsest ka Eesti peaministri Andrus Ansipit, kes kõvasti Ojulandi kandidatuuri toetas. Ojulandi on seega osaliselt ebaõnnestunud nüüdseks nii Eesti välisministrina kui ka ELDR-i asepresidendina. ELDR-sse kuuluvad Eesti

Allikas: Euroopa liberaalide ajaleht

NEWS 5 European Liberal Democrats

The European Liberal Democrat and Reform Party (ELDR Party) brings together 56 political parties democratic and reform ideals and is the forum for member parties to develop co-ordinated policies

parteidest nii Reformierakond kui ka Keskerakond. Keskerakonnal on Euroopa Parlamendis kaks liiget – Vilja Savisaar ja Siiri Oviir, Reformierakonnal üks liige, Kristiina Ojulandi.

Kesknädala hinnangul oleks igati õiglane, kui järgmine ELDR-i eestlasest asepresident oleks võimekatest inimestest koosneva Keskerakonna liige. **Kn**

Tallinn 10130
Toom-Rüütli 3/5

www.kesknadal.ee

Tallinna linnapea peaks sõitma Rolls-Royce'iga

Kui Pärnu uus linnapea võib endale lubada kuus 6000 krooni maksvat uut luksusautot (tegelik kulusumma on hoopis 9000 krooni!), siis, arvestades, et Tallinnas on 10 korda rohkem elanikke ning 7-miljardiline (vastupidiselt Pärnule!) plussis eelarve, peaksime unustama pealinna meeri kuus 16.000 krooni maksva Mercedes-Benz'i ning rentima tema jaoks Rolls-Royce'i.

Mõni võib siinkohal väita, et näiteks Torgu või Misso vallavanem peaks niisuguse loogika kohaselt sõitma võrriga või üldse jala käima. Selline mõtteviis oleks aga meelevaldne ja poleks ebakõlas nn talupojamõistusega. Kulutada saab ikka vastavalt sissetulekutele. Sissetulekud on seotud aga maksumaksjate arvuga kohaliku omavalitsuse territooriumil. Oleks see normaalne, kui Nõva, Piirissaare või Kihnu vallavanem kihutaks mööda külateid mitu miljonit maksva BMW või Lexusega? Minu kirjutise mõte seisneb selles, et alam- ja ülempiirid tuleks kokkuleppida ning vastavusse panna, mida Eestis aga pole tehtud.

Kivimägi auto = üks koondatud ametnik

Asja teeb aga tragikoomiliseks Postimehes kirjutatu: „Volvo S60ga pidi Kivimägi leppima detsembris ja jaanuaris, rentides seda Info-Autolt 6000 krooniga kuus. „Uus auto on 30 krooni odavam kui eelmine,“ rõhutas linnapea.“ Siinkohal ei tea, kas nutta või naerda, sest 30 krooni kuus ei pruugi tööpoolest Pärnule olla väike kokkuvõtte, arvestades linna ülikehva majanduslikku seisut, kuid seda rõhutada ja sellega kelkida on küll koomiline, ja kui siia lisada, et vaene linnapea pidi veel mingi aeg „leppima“

oma eelmise Volvoga, siis küsin: mis kurja on pärnakad küll korda saatnud, et nad sellise linnapea on endale saanud?

Tartu linnapea sai pealinna meerist rohkem palka

Paljud asjad Eestis on proportsioonist väljas. Mitte üksnes riigisade ja kohalike võimukandjate ametiautode hinnaklass. Ka palgad ei ole tihti terve ehk või siis sellesamuse talupojamõistusega kooskõlas. Kui pealinna meer teenib 50 000 krooni, siis mõni aeg tagasi sai Tartu linnapea ligi 70 000 kuus, hoolimata sellest, et pealinnas elab 410 000 ja Tartus vaid ca 90 000 inimest. Huvitaval kombel on aga just Tallinna linnapea palk kõigil hambus. Alles negatiivne lisaelarve sundis Tartu linnapead oma „palganumbri“ Tallinna meeri omale lähedale liigutama. Aga ikkagi: kas on normaalne, et 90 000 elanikuga linnas saab linnapea samasugust palka kui 400 000 elanikuga linnas?

Nii et — Edgar Savisaar on Tallinna linnapeana kokkuhoidlik mees, olgugi et võrreldes teiste Eesti linnade ja valdade eelarvete ja elanike arvuga võiks ta endale rahulikult lubada Rolls-Royce'i ja lasta endale maksta palka ligi 2,5 miljonit krooni aastas. Aga ta ei tee seda, sest elab olevikus ja mõtleb rahvale, kõigi meie paremale tulevikule. Temast on linnapea teinud mitte ametiauto, vaid Tallinna rahvas.

Priit Kutser,

Keskerakonna noortekogu juhatause liige

Reformimisel mitu palet

Reformid on ikka need, mis rikkuse rikkamaks ja mugavuse mugavamaks vormivad. Neil on omandus varjata saamatute saamatust ja kindlustada küünikule kämbla taha jäävat paremat. Kiidetud on rahareformi ja omandireformi. Esivabariigilt päranduseks saadud kuld ja stalinismijärgsel perioodil punaparuniteks sõimatud majandusjuhtide eestvõttel talletatud varad leidsid

tänu „reformimisele“ ütlemata kiiresti oma lõpu. Kuhu see kõik kadus, mida selle eest asemele osteti, jääb vaid oletada. Keegi pole süüdi, kuidas endine tööjõupuudus reformus tööpuuduseks, kartulikasvatuse leiti kõlbama Marokosse ja lihatootmine sobima Mehhikosse...

Veel on meil kuigipalju metsa ja põlevkivi, on kuigivõrd maad, mis küll söötis, aga

müügikõlblik. Suurtegiid mõtlevad: kui pääseks euroreformaatorite paati, saaks jälle sutsu edasi — järgmise reformini. Saaks uinakuperioodi viia avaramale pinnale, sealjuures ise edasi tukkudes.

Isamaalastel on vist õigus, et demokraatia on parim, mis seni on osatud (rahvaga manipuleerimiseks) välja mõelda?

Jaan Vahtra, Tallinn

Olukord vabariigis käerauane

Kõigi korraldumiste tutvustamine ei taha enam politseisaadetes ära mahtuda ja tavakodanike turvalisuse huvides peavad infot jagama teisedki. Nii olemegi teada saanud, et peale paikade, kus võidakse röövida ja tappa, on ohtlikeks kohtadeks lustimis-asutused. Needsamad, kus mõni võib end täis kaanida niivõrd, et lausa kõrvaaukudest ajab välja. Ning millest nüüd võib väljuda hoopiski käeraudades ja lisaks veel läbipekstult. Stagnaaljalgi juhtus jooma-kohtades lõõmanguid, kuid nende tegelaskonnaga sai uksehoidja (šveitsler) seniks üksinda hakkama, kuni miilits kohale tuli. Korraloomiseks polnud vaja käeraudu ega

kumminuia.

Praegu aga pakkus ETV rahvale põnevust looga, kuidas Viru hotellis paiknevas pubis turvamehed etendasid „rusikakangelastegu“ käeraudus kleenuse näitleja kallal. Kui arutasin seda ühe endise miilitsatöötajaga, olime ühel meelel: korraldumise oleks tulnud teistel jalust ära viia, kuid miks pidi teda veel käeraudadesse panema ja eraldi ruumis rusikatega peksta („turvapeks“!)? Imelikud olid vastavate ülemuste õigustused, miks turvakaamerad ei suutnud juhtunut näidata.

Teine TV-stseen aga näitas, kuidas ühe joomakoha ees tänaval oli väikest kasvu habetunud vanem mees, kes

kahe pikema ja turske turvamehe poolt vastu seina surutuna palus, et talt käeraud ära võetak. Tuli politsei, võttis käeraud ära, mees kobis vaikselt politseiauto kongi — ja ükski politseinik ei läinud teda klobima.

Meie turvameestel ripnevad kõigil käeraud nähtaval, otseselt mõnedel usklikel palvehelmed. Kui ikka ei osata käeraudu kasutada, siis tuleks need ära keelata. Või siis lubada valikuliselt — nagu relvaluba antakse. Kunagi võeti miilitsatelt ära kumminuia kasutamise õigus, sest üks neist oli hakanud sellega omaenda naist korrale kutsuma.

Ants Kull,
tallinlane

Toimetusele kirjutatud

Dekriminaliseeritud kuritegu

Paha lugu: kodanik K nime all ilmusid Kesknädalas avaldatud artikli kohta kommentaarid, mille pärast kodanik K teenis headelt sõpradelt üliheravat hukkamõistu. Ta oli hingepõhjani solvunud, sest tema polnud niisuguseid kommentaare kirjutanud ega kirjutaks neid mitte miski hinna eest mitte kunagi. Ei aidanud ka kommentaariumihuligaanide hoiatamine — verbaalsigustused kodanik K nimel jätkusid.

Kodanikul ei jäänud enam üle muud, kui esitada Põhja prefektuuri kriminaalbüroole avaldus: politsei tehku kindlaks, mis IP-aadressilt tema nime kuritarvitatakse. Kodanik K lootus paraku luhtus. Üldkuritegude talituse vanemmenetleja vastas: politsei ei leia põhjust kriminaal- või väärteomenetluse alustamiseks, sest konkreetsed kuritahtlikud kommentaarid ei täitvat süüteokoosseisu.

Veel enam — kodanik K sai politseilt teada ja tahab nüüd teisigi valgustada: Eestis alates 01.09.2002 kehtiv Karistusseadustik on dekriminaliseerinud varem Kriminaalkoodeksi paragrahvis 129 kuriteona käsitletu — teadvalt vale ja teist isikut häbistava väljenduse levitamise ja laimu trükkis või muul teel paljudele isikutele kättesaadavaks tehtud viisil, samuti riiklikule, ühiskondlikule või muule organisatsioonile esitatud avalduses või anonüümkirjas. Seepärast polegi võimalik teise isiku laimamise (au teotamise) eest kedagi kriminaalkorras vastutusele võtta ning vastava hagiavaldusega tuleb pöörduda tsiviilkohtusse.

Karistusseadustik sätestab kuriteona teist isikut tuvatavate või tuvastada võimaldavate isikuandmete tema nõusolekuta edastamise, nendele juurdepääsu võimaldamise või nende kasutamise eest eesmärgiga luua teise isikuna esinemise teel temast ebaõige ettekujutus, kui sellega on tekitatud kahju teise isiku seadusega kaitstud õigustele või huvidele, või varjata kuritegu. Siin juba on, mille üle muremõtteid mõlgutada... **Kn**

Ansip võttis Savisaarest eeskujut!

Selline mõte torkas pähe, kui kuulsin, et lõpuks on valitsus eraldanud raha uute töökohtade loomiseks, et leevendada tööpuudust. Teinuks ta seda aasta tagasi, kui tööpuudus hakkas kiiresti kasvama, siis oleks arvanud, et ta tööpoolest suretseb töötajäänute eest ja püüab nende olukorda parandada. Kuid seda ta ei teinud, sest töötud olid peaministriakonna meelest ise süüdi — on saamatud töötusimisel ega oska tööd teha.

Ansipil ja Reformierakonnal oli kinnisidee euro kasutusele võtta kasvõi üle enesetapjate, kes on kaotanud lootuse tööd saada. Samal ajal Savisaar tundis töötajäänute inimestele kaasa ja püüdis nende olukorda parandada. Suures hädas inimeste jaoks organiseeris ta sotsiaalseid töökohti, sealhulgas ka reisisaatjaid ühistransporti. Aga see ei meeldinud Reformile, sest töötud nägid, et ainult Savisaar püüab nende olukorda parandada. Reisisaatjate pihta sihti ustava õukonna-meedia alatu rünnak, et hädasolijad kaotaksid sellegi hädapärase teenimisvõimaluse.

Kuid Savisaar jätkas töötute abistamist, pakkudes juba 400 töötule mitmesugust tööd. Et viimases hädas olejaid on palju, siis kogunes Lauluväljakule ligi 3000 töötut. Valitsus, kes siamaani polnud töötuse vähendamiseks midagi teinud, oli nüüd paanikas — valimised lähenevad sammhaaval ja rahvas näeb, et ainus rahva eest hoolitseja on Savisaar. Nüüd rakendati verivärsk sotsiaalminister Pevkur, kes igatses kannuseid teenida, töötutele tööd pakkumist häbistama, et see olevat rahva mõnitamine külma käes jne. Pevkuri hale „dzotile viskumine“ oli nii koomiline, et naeruvääristas saamatut valitsust veelgi.

Viimases hädas ei jäänud Ansipil muud üle kui tuua lagedale miljonid, mida siiani oli varjatud. Ei jäänud midagi üle, sest valimised lähenevad ja Reformi maine langeb. Tuligi võtta Savisaarest eeskujut ja töökohtade juurdetekitamiseks raha leida.

Väino Pärnpuu, Tallinn

Eesti riik odavas väljamüügis

Pärast Telekom'i mahamüümist, pärast Skandinaavia kapitaliga Autolivi rünnakut Norma aktsionäridele Eestis ja pärast IME ühe allautori Kirsten Saare kirjatükki Kesknädalas (24.02; 03.03) sai siinkirjutajale mingil moel mõistetavaks meie liberalistide poliitika ülesehitus ja eesmärk.

Kiudusõnad Kesknädalale! Tänu ka K. Saarele, ühe mõõndusega: põhitõde jäi ju välja ütlemata. Algul tahtsin tema arvamusele „Iseolemise meeletu vaev“ kahe käega alla kirjutada, iseäranis pealkirja ja probleemipüstituse pärast. On's Eesti-sugusel väikeriigil lootust iseseisvusele ja millises vormis? Siis aga võtsin ühe allakirjutava käe egoistlikult tagasi — polnud (ja pole) ju kõigi Eesti inimeste vaev ühesugune: kel-

lele kartulikoored ja töötus, kellele nüüdseks jäme torso, lõualott ja pitsball Vabariigi auks.

Pärastpoole võtsin teisegi käe tagasi, sest kirjatükk muutus kobavaks ja vasturääkivaks, lõpp oli aga, vist küll IRL-ikust vaatenurgast johtuvalt, lausa hämamine. Sellised „pärlid“ nagu vaesus on statistiline, rikkus aga substantiivne; rahvas on nii rikas, künpalju on riigis rikkaid; oleme olnud edukad, sest meie rikaste TOP-500 lõpeb 60 miljoni krooni juures; praegune Eesti on elukvaliteedilt euroopalik ja palju parem kui oskasime 20 aasta eest tahta; oleks kahju, kui kaotaksime oma „koosmeele“ (see ju ammu kadunud!) jne on tavaline isamaalik lapsikus.

Näib, et K. Saare peaesmärk on suruda Eesti neoliberalistlikku reaalpoliitikat ja selle

praegust tulemit IME kontseptsiooni raamesse. Mis aga kuidagi ei õnnestu. Kui IME nägi ette, et majanduse strateegilised võtmevaldkonnad (energeetika, transport, side, finantssektor) jääksid riigile, siis meil on riik neist mitmetest loobunud ja see tendents jätkub. Disproportsioon on IME-l ja neoliberalismil ka halduskorralduses.

Kui rahvas on tahtnud oma riiki, siis mida on Laar, Kallas, Ansip tegelikult tahtnud?

IME-st eemaldudes on sülitatud vanasse kaevu Taevased väed, tahtes panna Eesti rahvast proovile, saatsid talle — nagu ikka, hea eesmärgi nimel — Laari & Co.

Eesmärgiks on saanud ISE-OLEMISE KAOTAMINE. Mis majandusliberalism see

LINAÕIED: Linakasvatuse oli kunagi Eestis jõukuse allikas.

on, kus pidevalt eiratakse väärtusseadust ja turumajanduse põhitõdesid, kus represseeritakse omamaist tootjat ja tarbijat, kus protektsionism on suunatud välislootajale, kus eksport-import on teadlikult väärastatud? Meil on majanduspoliitikaks kodumaise

tootja hävitamine ja välismaise tootja (kaubatarinija) sisse-meelitamine. Kodumaise ettevõtluse ongi neoliberalism suutnud küll suuresti elimineerida, aga välismaist pole piisavalt.

K. Saarel jt pole tõsi, et meil polnud arenguks piisavalt vahendeid. Oli küll, kuid kõik kingiti ära, varastati, kisti laiali. Neoliberalistid kiristavad senini hambaid, et kinkimata jäid Eesti Energia ja Tallinna sadam (küllap see viga „parandatakse“ lähitulevikus!). Loovutati või anti ajahamba pureda riiklik suurettevõtlus, Maapank lasti põhja ja kaotati riiklik finantssektor. Ikka ühe eesmärgi nimel — riiklikku majandussektorit pole vaja. Mõelge, mida tähendas „tõde“, et „riik on halb peremees“! Väikeettevõtja, kui ta oli juhtumisi nii tõõandja kui ka

tõõvõtja, sai kaela 60-protseendise maksukoormise, üha uusi euronõudeid, lõpuks veel Nestori pensioniseaduse (tee 3 aastat tööd, saad ühe aasta pensionistaza!). Nõnda on nüüdseks ka FIE-d hääbumas.

K. Saar väidab, et madalad ettevõtlusmaksud soosivat välisinvesteeringuid ja eksporti. Kui valitsus ei taga stabiilset majanduskliimat ja tõhusat järelevalvet, siis juhtub, et Eestisse tulevad seiklejad, kes kasutavad ära meie odava tööjõu, aga saadud kasumi viivad välja, ent uuest tehnoloogias ja kõrgemast töökultuurist pole juttugi. Nagu see juba juhtus Pärnu lina-kombinaadis ja Kreenholmis.

Hans Palkman, Pärnumaa

Usk, kodanik, riik

Tartu rahu ja Setomaa II osa

Algus 17. märtsi Kesknädalas

JÜRI VAIDLA

Seto Kongressi vanematekogu liige

Meil on siit palju õppida. Omal ajal olid nad [Arnold Rützel ja Siim Kallas] kaks kõva kommunisti, aga täna mõtlevad täiesti erinevalt. Rützel näeb Eesti arengu liikumist kiirusel 50–70 km/tunnis. Aeglaselt sõuad, kaugemale jõuad – et piirkonnad ja elusektorid suudaksid sammu pidada. Kallas kihutaks 100–150 km/tunnis ja kui vähegi saaks, siis ka 250, et jõuda rikkaimate riikide hulka.

Kui sinna oleme jõudnud, siis peaksime sellise loogika järgi trügima esimeseks, ja kui selle oleme ka saavutanud, kuhu siis...?

Kallase pragmaatiline mõtlemine sobib äris, panganduses, ka partei juhtimises, kuid mitte riigi poliitikas, s.t terve ühiskonna tasakaalustatud arendamisel. Nagu tavalises maanteeliikluses, nii ka ühiskonna arengus näitab tormamine kergemeelsust, inimeses tasakaalu puudulikkust. Kergatslik juht võib hukutada enda ja kaassõitjad, aga oma süüd ta ei tunnista, vastutada ei taha. Pragmaatiku jaoks on edasiviivaks jõuks konkurents ja ta peab täiesti normaalseks eluvõitlust, kus tugevam on peal ja nõrgemad kuuletuvad. Võimuvõitluses on tal eesmärgiks ainult tipp, mitte koostöö ja õiglane eluprobleemide lahendamine.

Loojaliku tee valinud riigil on võimalikult kaugele ulatav arengunägemus ja puudub tormamissoov, sest ta naudib oma rahulikku mõnust.

Eesti Vabariigis valiti Lennart Meri ja teiste pragmaatikute eestvedamisel materialismi kalduv arengutee, mis tähendas – primaarselt tarbida ruttu ja palju elumõnust. Endistele kommunistidele-materialistidele oli see loogiline jätk kommunismile liikumisest, kuhu, nagu näeme, on mõned neist oma rikkuselt ka jõudnud. Eesti riigi loojalikul suunal liikumisel on vaja esimesele kohale panna riigi terviklikuse hoidmine, s.t põlistada Tartu rahuleping ja patriootlike riigikodanike arvu suurendamine. Riigi poolt järjekindlalt toetada lastega peresid, lastega peretalusid ning muid laste kasvatamise ja koolitamisega seotud asutusi.

Perekond on ühiskonnas süsteem, kus laps, uus riigikodanik, kõige paremini saab kasvada. Perekond on riigikodanike kasvuhoone. Riigivõimu suhtumisest perekonda ja lastesse saame aru võimuesindajate tegelikust suhtumisest oma riiki. Kui tõsiselt soovitakse iseseisvat, stabiilset riiki, siis tehakse rõõmuga kulutusi aateliste riigikodanike kasvatamisel.

Tervete, lojaalsete kodanike kasvukeskkonna ideaalvariant Eestis on talu. Talulastest kasvavad tugevad, terved, võimekad ja aatelised riigikodanikud. Isatalu ja koduküla jäävad inimese hinge terveks eluks – see on lapsepõlve kuningriik, millest on loodud kauneid laule põlvkonniti. Eesti talus on põlvest põlve välja kujunenud töökus, tervislikud eluviisid, perekondlike-kristlike väärtuste austamine.

Kristlik maailmakäsitlus õpetab ligimest armastama nagu iseennast. Inimene, kes lapseast on saanud heasoovliku, koostööd pooldava, kristliku kasvatusena ka rasketes olukordades jääda oma põhimõtetele kindlaks ja teha õiglasi otsuseid. Riigikodanikuna on ta oma perekonna, riigi ja õigluse eest seisev patrioot. Kõigi meie igapäevased teod, mõtted, tunded peaksid toetama tugeva, püsiva perekonna mudelit. Tugevatest perekondadest kujuneb tugev Eesti riik.

Inimühiskond nagu inimorganismgi

saab terveneda, kvalitatiivselt muutuda, kui ta on oma viga elik pattu avalikult tunnistanud ja palunud kannatajatelt andestust.

Tulevikus samalaadsete kuritegude vältimiseks on ohvri (Eesti riik) kohus kuritegu avalikustada ja nõuda kohtupidamist kurjategija üle. Kogu ühiskonnana (teised riigid) kohus on teostada sündmuste põhjalik juurdlus ja anda (rahvusvahelise) kohtu poolt hinnang tegudele ja teostajatele. Stalini-aegne terroristlik riigivõim, kus osalesid aktiivselt ka Eesti kommunistid, vangistas, piinas, tappis venelasi jt rahvustest inimesi, kes elasid kurjuse impeeriumi võimuhaardes.

Meie, nõukogudeaegsed inimesed,

teame, et kõik toimus kommunistliku partei organiseerimisel ja juhtimisel. Sinna kuulusid ka Eesti kommunistid. See tapjate partei muutis vägivaldselt nii venelaste ja eestlaste kui ka mis tahes muust rahvusest inimeste elukohti ja riikide territooriume. Seda kõike tehti seaduslikult. Inimene või terve perekond kuulutati rahvavaenlasteks ja koristati eest ära.

Praegu näitab elu, et Eesti Vabariigis püütakse Stalini-aegseid kommunistliku partei kuritegusid kinni mätsida, õigustada ja isegi seadustada, nagu seda teeb uus piirileping. See tähendab, et kommunistliku partei vaimsus elab edasi meie endiste kommunistide hinges, kes on ka praegu võimujuures. Riik tervikuna ei ole neile tähtis, vaid oluline on olla iga riigikorra ajal eesotsas, st kõige suurema rahakoti juures, mis ongi materialisti peamine

SETO LAULIKUD: Kogu Eesti teab ja tunneb seto laulikuid, ansambleid ja isegi Seto kuningriiki. Setomaalt on tulnud eesti kultuuri palju loomeinimesi: Kukumägi, Sarved, Jääger, Kauksi Ülle jpt. Kuid kui jutt läheb Seto–Venemaa piirile, tekib vähemasti põhjapoolses Eestis mingi piinlik vaikus. Asi püsib lahenduseta. Kaua veel, küsib Jüri Vaidla. Pildil seto ansambel “Siidisõsarõ”.

eesmärk. Nende hundi-demokraatia järgi võib Setomaa ja setode kui ühe osa Eesti Vabariigi kodanike suhtes käituda ka reeturlikult. Neid võib nagu pärisorje kinkida koos oma varaga teisele peremehele. Kas see pole omadele naeratusena noa selga löömine? Kas see pole nagu Piiblis, suuandmisega 30 hõbeseekli eest oma sõbra ja õiglase inimese reetmine?

Kas see pole uus Molotovi–Ribbentropi salakokkulepe territooriumide jagamisest, kus väiksema ja nõrgema – Petserimaa – üle otsustavad suured – Toompea ja Kremli?

Jeesus Kristus käskis

õppida elumärke tähele panema, et varakult aru saada hukatuslikust elusuunast, et oleks võimalik veel pöörduda õigluse teele tagasi. Riiki võrreldakse sageli laevaga. Meie ilusa “Estonia” põhjaminek 1994. aastal toimus peaaegu vahetult peale seda, kui oli Lennart Meri poolt Eesti Vabariigi põhiseaduse räige rikkumisega põhja lastud Eesti õigusriik.

Endistest kommunistidest eestlaste, mitte venelaste ega sakslaste poolt juhiti Eesti kodanike peksmist Lihulas selle eest, et rahvas püstitas mälestusmärgi riigi iseseisvuse eest langevatele. Eesti riigilipu jalge alla tallamine riigi enda pealinnas Tallinnas 2007. a. – sadistlik jõudemonstratsioon selgete paralleelidega 1940. aastate terrorist Eesti riigi ja rahva kallal. Need on materialistide-pragmaatikute õigluse reetmise viljad, kommunistliku ideoloogia mürgised marjad.

Eestlased tajuvad ebakindlust tuleviku suhtes ja lahkuvad,

põgenevad Eesti riigist üksikult ja perekondadena. Kas laseme edasi oma riigil hääbuda või teeme pöörde ja hakkame oma koduriiki kaitsma lammutamise vastu, ehitame oma Eesti üles õigluse kaljule, nagu Piiblis õpetatakse, tõstame “Estonia” üles?

Eesti okupeerimises Venemaa ja vene rahva süüdistamine

on eesti endiste kommunistide KGB-lik võte veeretada kompartei kuritööde süükoorem

JÜRI VAIDLA:

Iga Eesti Vabariigi Riigikogu liige vastutab isiklikult, miks nõukogude ajal Petseri maakonnas töötanud Eesti riigi kodanike tööd ei arvestata praegu tööstaazi hulka samamoodi nagu Võru või Tartu maakonna inimeste tööd.

vene rahva kaela. Kompartei orjadena kannataja poolt olevad eesti, vene jt rahvad ässitatakse üksteise vastu, et viia tähelepanu kõrvale peamiselt süüdlaselt, rahvaste timukalt – kommunistlikult parteilt. Selle timuka kirvest aitasid agaralt tõsta ja langetada ka meie enda, eesti kommunistid. Just nendelt, esmajärjekorras omadelt

eesti kommunistidelt tuleb küsida vastust inimsusevastaste kuritegude kohta nii eesti rahva ja Eesti riigi kui ka vene ja teiste rahvaste vastu. Mõõdunud aegade kuritegude tunnistamine ja andekspalumine peab algama meie omade, eesti kommunistide poolt, sest andeksand saab võimalikuks ainult pärast andekspalumist.

Miks presidendid Meri ja Rützel

seda ei teinud? T. H. Ilves vähemalt lubas. Eesti riigi iseseisvuse suurim vaenlane on oma poliitiku arglik, müüdiv hing.

Vabas Eesti riigis ei ole seljaga püstoliga politrukki, kes sunniks kätt tõstma vastu enda tahtmist. Seepärast iga Eesti poliitik vastutab ISIKLIKULT iga otsuse eest.

Iga Eesti Vabariigi Riigikogu liige vastutab isiklikult, miks nõukogude ajal Petseri maakonnas töötanud Eesti Vabariigi kodanike tööd ei arvestata praegu tööstaazi hulka samamoodi nagu Võru või Tartu maakonna inimeste tööd. Vastutab isiklikult, et Petseris sündinud Eesti Vabariigi sünnijärgse kodaniku passi märgitakse sünnikohaks Venemaa. Vastutab isiklikult, et jätkub nõukogudeaegne inimeste psühholoogiline töötlemine, näidates päevast päeva teleris ENSV kaarti, mis kustutab inimeste mälust Pätsi-aegse Eesti Vabariigi ja koos sellega ka kommunistide veretöö selle riigi ja rahva kallal.

Realse elu faktid

sõltuvad ainult Eesti riigi poliitikute tahtest. Keegi ei sega, kuidas Eesti riik oma

kodanikele tööstaazi arvestab või kuidas vormistatakse riigikodaniku pass. 2006. aastal võttis Euroopa Nõukogu Strasbourg'is vastu otsuse tunnustada kommunism kuritegelikuks režiimiks, aga Eesti endiste kommunistide meelsus on jätkuvalt stalinistlik. Nad ei tunnista kuriteoks Eesti riigi tükeldamist, riigipiiri muutmist, sest siis tunnistasid nad ka ennast süüdi.

Oleme iseseisev riik, kuulume Euroopa Liitu ja NATO-sse, aga ka tänane Eesti riigi poliitik-materialist pooldab ikka eelkäijate, 120 Stalini-aegse Eesti kommunisti kummardamist Kremli ebajumala poole, kelle altarile annetatakse 5% Eesti riigi territooriumist. Vabariigi Presidendi ametikett, Eesti riigi kodanike küüditamine ja tapmine, kogu riigikorralduse vägivaldne muutmise... Riigikogus istuva endise kommunisti arvates tehti suurele Venemaa liiga, kui Vabadussõjas ka setode põline asuala võideldi Eesti riigi koosseisu.

Tänane Eesti Riigikogu

on käitunud Setomaa suhtes mitte kaasaegselt, vaid mineviku mõõdupuu järgi – vägivaldselt, orjapidajalikult, nagu pragmaatik ikka.

Eesti riigi arengus oleme jõudnud Piiblis öelduni: “See kivi, mis hoone ehitajad kui kõlvatuma ära heitnud, see on nurgakiviks saanud” (Luuka evangeelium, 20. ptk 17. s.)

Petseri maakond, Petseri linn ja ligi 600 aastat pidevalt tegutsenud Petseri klooster on Eesti materialisti-kommunisti-pragmaatiku jaoks tähtsusetu ja kõrvale heidetud, aga 1995. aasta suvel Setomaad külastanud Prantsuse suursaadik nimetas Petseri kloostri Euroopa pärliks.

Riigiehitaja, ära tõuka pühakoda oma riigist välja! Ehita oma väikeriik õigluse alusele! Kui Eesti president jt poliitikud läheneks õiglaselt Petserimaa küsimustele, läheneksid ka kogu Eesti riigis vaidlused, kes keda okupeeris või vabastas. Kui külvame ise õigluse seemneid, siis saame lõigata ka õigluse vilja.

Meie minevik tuleb selgeks rääkida ja kirja panna, nagu on tehtud Piiblis. Samasuguselt saame teha ka oma paljuaieldud ajaloosündmustega. Tulgu sellest Eesti Vabariigi kõigi naaberriikide Soome, Rootsi, Taani, Norra, Islandi, Läti, Leedu, Valgevene, Ukraina jt õiglust toetavate rahvaste parlamentide poolt kinnitatud sõnum meie ja kõigile rahvastele, kuidas nemad nägid ja aru said tegudest ja sündmustest, milles eestlased ja venelased üksteist süüdistavad. Moodustame üheskoos rahvusvahelise kohtu, kus üheskoos aitame tõe ja õigluse jalule.

Loo lõpp

KANAL 11

ESMASPÄEV 29.03

5:55 Uudised vene keeles
6:25 Victoria*, 101/171
7:10 Tee õnnele*, 204
7:55 Saint Tropez*, 455/464
8:55 Oprah*
9:50 Top Shop
10:05 Victoria, 102/171
10:50 Kokasaade - Lusikas*
11:30 Ameerika supermodell
12:25 Tähed muusikas*
13:20 Top Shop
13:35 Inga Lindström - Rasmus ja Johanna*
15:20 Tee õnnele, 205
16:10 Saint Tropez, 456/464
17:10 McLeodi tütreid
18:00 Meedium
18:50 Üks teist
19:20 Ameerika supermodell 8
20:10 Oprah
21:00 Naiste salajased elud
21:55 Da Vinci juurdus
22:45 Põrgulikud pruudid 3
23:35 Reporter
0:20 Meedium*
1:10 Night Chat
5:00 After Chat

TEISIPÄEV 30.03

5:55 Uudised vene keeles
6:25 Victoria*, 102/171
7:10 Tee õnnele*, 205
7:55 Saint Tropez*, 456/464
8:55 Oprah*
9:50 Top Shop
10:05 Victoria, 103/171
10:50 Kodusaade*
11:30 Ameerika supermodell
12:25 Naiste vahetus
13:20 Top Shop
13:35 Mängufilm Hõbedane täkk*
15:20 Tee õnnele, 206
16:10 Saint Tropez, 457/464
17:10 McLeodi tütreid
18:00 Meedium
18:50 Üks teist
19:20 Ameerika supermodell 8
20:10 Oprah
21:00 Alasti kaunitar
21:55 Aafrika südames
22:45 Pushing Daisies
23:35 Reporter
0:20 Meedium*
1:10 Night Chat
5:00 After Chat

KOLMAPÄEV 31.03

5:55 Uudised vene keeles
6:25 Victoria*, 103/171
7:10 Tee õnnele*, 206
7:55 Saint Tropez*, 457/464
8:55 Oprah*
9:50 Top Shop
10:05 Victoria, 104/171
10:50 Hooaeg*
11:30 Ameerika supermodell
12:25 Selgeltnägijate tuleproov*
13:15 Top Shop
13:30 Da Vinci juurdus*
14:25 Naiste salajased elud*
15:20 Tee õnnele, 207
16:10 Saint Tropez, 458/464
17:10 McLeodi tütreid
18:00 Meedium
18:50 Üks teist
19:20 Ameerika supermodell 8
20:10 Oprah
21:00 Superlapsehoidja
21:55 Meie salajane elu
22:45 Kuulsuste ekstreemsused
23:35 Reporter
0:20 Meedium*
1:10 Night Chat
5:00 After Chat

NELJAPÄEV 01.04

5:55 Uudised vene keeles
6:25 Victoria*, 104/171
7:10 Tee õnnele*, 207
7:55 Saint Tropez*, 458/464
8:55 Oprah*
9:50 Top Shop
10:05 Victoria, 105/171
10:55 Nigella ampsud*
11:30 Ameerika supermodell
12:25 Põrgulikud pruudid 3*
13:15 Top Shop
13:30 Aafrika südames*
14:25 Alasti kaunitar*
15:20 Tee õnnele, 208
16:10 Saint Tropez, 459/464
17:10 McLeodi tütreid
18:00 Meedium
18:50 Üks teist
19:20 Ameerika supermodell 8
20:10 Oprah
21:00 Mängufilm Tõlk
23:15 Eesti aprillinaljade edetabel
Reporter
0:50 Meedium*
1:35 Night Chat
5:00 After Chat

REEDE 02.04

5:55 Uudised vene keeles

6:25 Victoria*, 105/171
7:10 Tee õnnele*, 208
7:55 Saint Tropez*, 459/464
8:55 Oprah*
9:50 Top Shop
10:05 Victoria, 106/171
11:00 Ostuhetk
11:30 Ameerika supermodell
12:25 Meie salajane elu*
13:15 Top Shop
13:30 Kuulsuste ekstreemsused*
14:25 Superlapsehoidja*
15:20 Tee õnnele, 209
16:10 Saint Tropez, 460/464
17:10 McLeodi tütreid
18:00 Meedium
18:50 Üks teist
19:20 Ameerika supermodell 8
20:10 Oprah
21:00 Marilyn Hotchkissi tantsukool
22:50 Seksi õppetunnid
23:45 Reporter
0:35 Meedium*
1:20 Night Chat
5:00 After Chat

LAUPÄEV 03.04

6:35 Uudised vene keeles
7:05 Top Shop
7:20 Mängufilm Tõlk*
9:35 Tantsi, kui oskad! 3
10:25 Top Shop
10:40 Põrgulikud pruudid 3*
11:35 Marilyn Hotchkissi tantsukool*
13:25 Mängufilm Las käia!
15:10 Da Vinci juurdus*
16:05 Aafrika südames*
16:55 Meie salajane elu*
17:50 Superlapsehoidja*
18:40 Alasti kaunitar*
19:35 Ellujääja
20:05 Inga Lindström - Granlunda pärija
21:45 Selgeltnägijate
22:35 Naiste salajased elud*
23:25 Seksi õppetunnid*
0:15 Hävingupäev: Maailma lõpp, 3/4
1:00 Reporter+
1:30 Night Chat
5:00 After Chat

PÜHAPÄEV 04.04

7:15 Uudised vene keeles
7:45 Top Shop
8:00 Inga Lindström - Granlunda pärija*
9:40 Tantsi, kui oskad! 3
10:35 Top Shop
10:50 Kodusaade
11:35 Nigella ampsud:
12:10 Kokasaade - Lusikas
12:55 Hooaeg
13:35 Oprah*
17:45 Kuulsuste ekstreemsused*
18:35 Naiste salajased elud*
19:25 Selgeltnägijate tuleproov*
20:15 Tähed muusikas
21:05 Mängufilm Vaataja silmades.
22:55 Alasti kaunitar*
23:45 Hävingupäev
0:35 Reporter+
1:05 Night Chat
5:00 After Chat

TV 3

ESMASPÄEV 29.03

06.15 Multifilm Titaanide klass
06.40 Multifilm Minu sõbrad
07.05 Multifilm Käsna kalle Kantpüks
07.30 Multifilm Avatar
07.55 Taltsutamatu hing*
08.55 Kirgede torm*
09.55 Vaprad ja ilusad*
10.20 Kodu keset linna*
10.50 Zorro: mõök ja roos
11.45 Top Shop
12.10 Laulud tähtedega*
14.05 H2O - Merineitsid
14.35 A-Rühm: Teras
15.30 Kodu keset linna
16.30 Taltsutamatu hing
17.30 Vaprad ja ilusad
17.55 Kirgede torm
18.55 TV3 uudised
19.30 Kodu keset linna
20.00 Kõige naljakamad koduvideod
20.35 Raport
21.05 C.S.I. Miami
22.00 SUUR FILM: S.W.A.T - politsei erirühm
00.15 C.S.I. New York
01.10 Miami Vice
02.05 NYPD Blue
02.55 Telejazz Live
04.55 Kõige naljakamad koduvideod*
05.20 Raport*
05.45 TV3 uudised

TEISIPÄEV 30.03

06.15 Multifilm Titaanide klass

06.40 Multifilm Minu sõbrad
Tiiger ja Puhh
07.05 Multifilm Käsna kalle Kantpüks
07.30 Multifilm Avatar
07.55 Taltsutamatu hing*
08.55 Kirgede torm*
09.55 Vaprad ja ilusad*
10.20 Kodu keset linna*
10.50 Zorro: mõök ja roos
11.45 Top Shop
12.10 C.S.I. Miami:
13.10 Suhkruhertsogid
14.05 H2O - Merineitsid
14.35 A-Rühm
15.30 Kodu keset linna
16.30 Igavene homme
17.30 Vaprad ja ilusad
17.55 Kirgede torm
18.55 TV3 uudised
19.30 Kodu keset linna
20.00 Kauga võib
20.30 Dr House
21.30 Mängufilm Surmalaev
23.35 C.S.I. New York
00.30 Pögenemine
01.25 NYPD Blue.
02.15 Kauga võib*
02.45 Telejazz Live
04.55 Stop!*05.20 Kauga võib*
05.45 TV3 uudised

KOLMAPÄEV 31.03

06.15 Multifilm Titaanide klass
06.40 Multifilm Minu sõbrad
Tiiger ja Puhh
07.05 Multifilm Käsna kalle Kantpüks
07.30 Multifilm Avatar
07.55 Igavene homme*
08.55 Kirgede torm*
09.55 Vaprad ja ilusad*
10.20 Kodu keset linna*
10.50 Zorro: mõök ja roos
11.45 Top Shop
12.10 Dr House
13.10 Täitsa tavaline mees
14.05 H2O - Merineitsid
14.35 A-Rühm
15.30 Kodu keset linna
16.30 Igavene homme, 2
17.30 Vaprad ja ilusad
17.55 Kirgede torm
18.55 TV3 uudised
19.30 Kodu keset linna
20.00 Unistuste printsess
1.00 Elu veinimõisas
22.00 Top Gear
23.05 Kõik mängus!
00.05 Kondid
01.00 Shark:
01.50 Mis toimub?*02.20 Kuni surm meid lahutab
02.45 Telejazz Live
04.50 Top Gear*
05.45 TV3 uudised

NELJAPÄEV 01.04

06.15 Multifilm Titaanide klass
06.40 Multifilm Minu sõbrad
Tiiger ja Puhh
07.05 Multifilm Käsna kalle Kantpüks
07.30 Multifilm Avatar
07.55 Igavene homme*
08.55 Kirgede torm*
09.55 Vaprad ja ilusad*
10.20 Kodu keset linna*
10.50 Zorro: mõök ja roos
11.45 Top Shop
12.10 Unistuste printsess*
13.10 Võta või jäta*
14.05 H2O - Merineitsid
14.35 A-Rühm
15.30 Kodu keset linna
16.30 Igavene homme, 3
17.30 Vaprad ja ilusad
17.55 Kirgede torm
18.55 TV3 uudised
19.30 Kodu keset linna
20.00 Mitte ainult saateviga
20.30 Grey anatoomia
21.30 Kättemaksukonto
22.30 Värske Ekspress
23.30 Päästjad
00.30 Vastasseis
01.20 Hopkins
02.05 Värske Ekspress*
02.55 Telejazz Live
04.55 Mitte ainult saateviga*
05.20 Naistemaailm*
05.45 TV3 uudised

REEDE 02.04

06.15 Multifilm Titaanide klass
06.40 Multifilm Minu sõbrad
Tiiger ja Puhh
07.05 Multifilm Käsna kalle Kantpüks
07.30 Multifilm Avatar
07.55 Igavene homme*
08.55 Animafilm Spirit
10.30 Mängufilm Väikesed vutimehed
12.30 Kõige naljakamad koduvideod*
13.05 Kättemaksukonto
14.05 H2O - Merineitsid
14.35 A-Rühm
15.30 Kodu keset linna
16.30 Igavene homme, 4

17.30 Mängufilm Tähetolm
Võta või jäta
20.00 Mis toimub?
21.00 NCIS: Kriminallistid
21.30 Mängufilm Pisipetis
22.30 Bowfinger
00.25 Mängufilm Jeanne d'Arc
03.15 Mängufilm Päevapildid
haldjaist
05.10 Mis toimub?*

LAUPÄEV 03.04

05.40 Kirgede torm
07.20 Multifilm Teismelised
najakilpkonnad
07.45 Multifilm Phineas ja Ferb
08.10 Multifilm Eriagent Oso
08.35 Multifilm Roosa panter
09.00 Multifilm Mehed mustas
09.30 Imelaps Malcolm
10.00 Head isu
10.30 Mitte ainult saateviga*
11.00 Nurgakivi
11.30 Naistemaailm
12.00 Grey anatoomia
13.00 Kättemaksukonto
14.00 Mängufilm Kui soov läheb täide...
15.45 Mängufilm Lossipreilid
18.00 Homsed uudised
18.55 TV3 uudised
19.30 Vilde tee
20.30 Mängufilm Garfield 2: kahe kassi lugu
22.05 Mängufilm Notting Hill
00.30 Mängufilm Armastuse kaks nägu
02.50 Mängufilm Ainus ellu jääja 1/2
04.20 Head isu*
04.45 Nurgakivi*
05.10 TV3 uudised.

PÜHAPÄEV 04.04

05.40 Kirgede torm
07.20 Multifilm Teismelised
najakilpkonnad
07.45 Multifilm Phineas ja Ferb
08.10 Multifilm Eriagent Oso
08.35 Multifilm Roosa panter
09.00 Multifilm Mehed mustas
09.30 Imelaps Malcolm
10.00 Disney imeline maailm.
Mängufilm Lelulugu 2
11.45 Vilde tee*
12.45 Vormel-1 MM
15.10 Stop!
15.40 Kõige naljakamad koduvideod*
16.10 Mängufilm
Aprillimälestused
17.55 Unistuste printsess*
18.55 TV3 uudised
19.30 Laulud tähtedega
21.10 Laulud tähtedega
21.30 Mängufilm Zoolander
23.15 Mängufilm Jesse Stone: Öine teekond
01.00 NCIS: Kriminallistid
01.55 Stop!*02.20 Telejazz Live
04.30 NCIS: Kriminallistid: Videvik*
05.20 Mis toimub?*05.45 TV3 uudised.

TV 14

ESMASPÄEV 29.03

00:00 Info TV
18:25 EMT Estoloppet
18:45 Tule metsa 3
19:15 Eesti Poks 100
20:00 EMT Estoloppet
20:15 Pealinnapiit
20:45 Eesti Firmaspordi talimängud 2010
21:15 Eesti MV jalgpallis V voor
23:10 Pealinnapiit*
23:35 Info TV

TEISIPÄEV 30.03

00:00 Info TV
18:25 Pealinnapiit*
18:55 Eesti 2010 10-tantsu Meistrivõistlused.
19:55 Mehe tervis.
21:00 Esinevad maailmameistrid standardtantsudes.
21:20 Ajakirjanike kongressil
22:20 Toomas Hendrik Ilvese esinemine
22:50 EALL konverentsil
23:20 Pealinnapiit*
Info TV

KOLMAPÄEV 31.03

00:00 Info TV
18:25 Eesti Firmaspordi talimängud 2010
19:00 Olümpiaharidusnädal
19:20 Soome koolides Kooliõlõmpiamängud Eesti koolides

19:30 Eesti Poks 100
20:15 Lõunalaius
20:45 Valgusetoojad.
21:55 Mehe tervis.
23:00 Info TV

NELJAPÄEV 01.04

00:00 Info TV
18:30 Eesti Poks 100.
19:00 Muusikute poksiturniir
19:30 Pealinnapiit*
19:30 EMT Estoloppet
19:45 Eesti 2010
Meistrivõistlused 10 tantsus
20:45 Paunvere väljanäitus
21:20 TeleTallinn. Tallinna Pressiklubi on linna pea Edgar Savisaar*
Eesti Poks 100.
23:10 Info TV

REEDE 02.04

00:00 Info TV
18:00 Eesti 2010 10 Tantsu Meistrivõistlused
21:00 Valgusetoojad
22:15 Eutanaasia - jah või ei?
23:00 Info TV
LAUPÄEV 03.04
00:00 Info TV
16:55 Eesti MV jalgpallis VI voor

18:55 Dokumentaalarilooogia I film: Sinine. Edgar Savisaare valitus.
19:35 II film: Must. 15.mai 1990
20:10 III film: Valge. 20. August 1991
20:50 Esinevad maailmameistrid standardtantsudes
21:15 Tallinna Horse Show 2010
22:35 Paunvere väljanäitus
23:10 Info TV

PÜHAPÄEV 04.04

00:00 Info TV
15:45 Dokumentaalarilooogia: Võitlus
Sinimustvalge eest.
I film: Sinine. Edgar Savisaare valitus.
16:15 II film: Must. 15.mai 1990
16:50 III film: Valge. 20. August 1991
17:30 Eesti Poks 100
18:20 Mehe tervis
19:10 Eesti Firmaspordi talimängud 2010
19:45 Olümpiaharidusnädal
20:00 Soome koolides Kooliõlõmpiamängud Eesti koolides
20:15 Tallinna Horse Show 2010
21:35 Eesti MV jalgpallis
23:30 Info TV

Oigu kuhi kuld või mägijõbedat, kui tervist ei ole, siis ei massa kõik midagi / Eesti vanadina, reumatiselise moti /
Meis kõigis on peidus oma arst, aidaakem teda tema töö / Vana Kreeka arsti Hippokratese õpetus, diabeetikute seltsi moti /

Järva Reumatiselise Seltsi logo
Järva Diabeetikutest Seltsi logo

Paide Kultuurikeskuse väikeses saalis (Pärnu 18, Paide) 15.aprillil 2010. a kell 15.00 - 18.00

TERVISEPÄEV

Majandussurutis hävitab tervist - mida teha kodaniku, mida kogukonna seisukohast. Sotsiaalne vastutus.
ANU KASMEEL, RAHVUSVAHELISE TERVISEDENDUSE ASSOTSIATSIOONI JUHATUSE LIIGE, EESTI ESITERVISEDENDAJA

Kuidas toime tulla enamlevinud liigshaiguse - artroosiga.
OIVI AAKRE, IDA-TALLINNA KESKHAIGLA REUMATOLOOG

Praktiline ja tõhus kodune eneseabi.
KATTI KÕRVE, IDA-TALLINNA KESKHAIGLA VANEMREUMAODE

OÜ Jalaeexpert toodete tutvustus.
SIRJE SAAREMAA

Osavõtutasu 25,-
Soovitatav on etteregistreerimine tel. 5557 6915 (Eevi Sikstus)

Tervisepäeva toetavad: [Logod]

Langenud Vabadusvõitleja päeva aulakonverents

Pühendatud Tartu Ülikooli õppejõu Jüri Kuke (1. mai 1940 – 27. märts 1981)

mälestusele

Pühapäeval, 28. märtsil kell 12–18

Tartu Ülikooli aulas

Konverentsi kava vaata

www.kesknadal.ee

Kohtumised valijatega Tartus

Neljapäeval, 25. märtsil kell 15.00

Keskerakonna Tartu büroos büroos (Ülikooli 12) pensionäride kokkusaamine.

Esmaspäeval, 29. märtsil

kell 15.00

kohtub tartlastega Riigikogu liige INARA LUIGAS

TAMARA ODO

28.02.1941-20.03.2010
Mälestame erakonnakaaslast.
Meie kaastunne lastele peredega.

Keskerakonna Tartu linna piirkond

Nädala juubilar ERICH FROMM 110

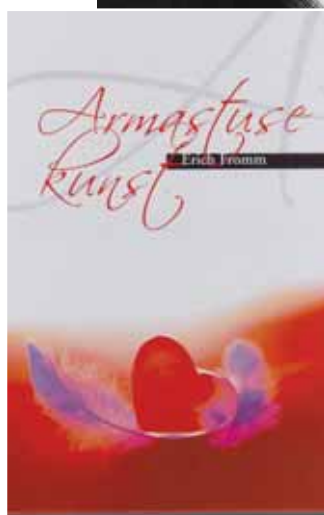
Eelmise sajandi üks tuntumaid Saksa psühhonaalüütikuid Erich Fromm sündis 23. märtsil 1900 Frankfurdis Maini ääres. Ta kasvas üles väga religioosses juudi perekonnas. Isa oli ärimees ja Erichi enda hinnangul üsnagi tujukas, ema viibis aga sageli depressiooni küüsis. Frommist endast sai, tema enda sõnade kohaselt, ateistlik müstik.

Oma autobiograafias „Beyond the Chains of Illusion“ (Teisel pool illusioonide ahelaid) kirjeldab Fromm oma nooruse kaht sündmust, millest tema arengutee alguse sai. Esimene neist oli seotud perekonnatuttavaga, ilusa tütarlapsena, kes tappis end kohe, kui ta leskmehest isa ära suri. See tõdemus tuli 12-aastasele Erichile väga raskelt ja ta leidis end küsimast seda, mida meist nii mõnigi küsiks: miks? Hiljem leidis ta selle kohta erinevaid vastuseid, mõõndavasti poolikuid, Freudilt. Teine sündmus oli veelgi rängem – esimene maailmasõda. Ornas eas, 14-aastasena nägi ta ekstreemsusi, milleni natsionalism võis minna. Vihkamine ja sõjahüsteeria hirmutasid teda. Seegi kord tahtis ta mõista midagi mõistmatut – inimmassi ebaratsionaalset käitumist – ja seekord leidis ta vastuseid Karl Marxi kirjutistest. Aastal 1922 sai Fromm Hei-

delbergi ülikoolis oma doktorikraadi. 1920-ndate keskel õppis ta psühhonaalüütikuks ja alustas praktiseerimist psühhoterapia alal. Pärast natside võimuletulekut emigreerus ta 1933. aastal Šveitsi ja 1934. aastal Ameerikasse, asudes elama New Yorki. 1950. aastal kolis Mexico City'sse ja sai seal ülikooli professoriks. Ameerikas tegeles Fromm aktiivselt poliitikaga, astudes 1950. aastal Sotsialistlikku Parteisse. Hiljem ta aktiivselt poliitikat siiski taandus.

Elu lõpul tuli Fromm tagasi Euroopasse. Ta suri Šveitsis, mõni päev enne oma 80. sünnipäeva, 18. märtsil 1980. aastal. Kogu oma elu praktiseeris ta psühhoterapeudina ning avaldas mitu raamatut.

Nagu autobiograafia vihjab, on Frommi psühhoteooria üsnagi unikaalne segu Freudist ja Marxist. Freud rõhus inimeste alateadvusele, bioloogilistele ajenditele jne. Marx soovust nägi inimesi käituvat sotsiaalsete mallide kohaselt ja ennekõike neid ümbritsevate majanduslike süsteemide järgi. Fromm lisas neile kahele vaatele vabaduse printsiibi, mis oli tema jaoks inimese puhul keskne. Frommi humanistliku filosoofia alustalaks oli tema tõl-

Erich Frommi "Armastuse kunst" muutus Eestis kiiresti bestselleriks.

Pildil viimane, 2006. aastal ilmunud väljaanne Ann Alari tõlkes kirjastuselt Pegasus.

gendus Aadama ja Eeva paradiisist välja ajamisest. Ta märkis, et oskust teha vahet hea ja kurja vahel peetakse enamasti vooruseks, kuigi piiblikirjutajad käsitlevad Aadamat ja Eevat patustena, kes eirasid Jumala käsku, süües hea ja kurja tundmise puust. Frommi käsitlus keelatud viljast erineb traditsioonilisest religioosest käsitlusest. Ta ülistab inimese otsust käituda omatahtsi ja leida omi moraalseid seisukohti autoritaarsete seisukohtade vastu. Frommi eesti keeles ilmunud raamat "Armastuse kunst" (esmailummine 1976. aastal) osutus väga menukaks. Mõned mõtted ja lihtsad töed raamatust:
 * *Armastus on usk ja sel, kellel on vähe usku, on ka vähe armastust.*
 * *Tõeline armastus avaneb vaid neile, kes ei teeni mingit eesmärki.*
 * *Tõelise armastuse ühisjooned on hoolitsus, vastutus, lugupidamine ja teadmised.*
 * *Kes iganes on võimeline andma, on rikas.*
 Isikliku elu kohta on teada, et Fromm oli kolm korda abielus. Erich Frommi teises, samuti eesti keeles kättesaadavas teoses "Omad või olla?" esitatud dilemmat võib käsitada kui Frommi ühest meelisõpetusest zen-budismist tulenevat. Frommi arvates on zen-budism india ratsionaalsuse ja abstraktsiooni ning hiina

konkreetsuse ja realismi segu. Psühhonaalüütus on sama selgelt läänelik kui zen on idalik. Erinevustele vaatamata on mõlemas õpetuses üllatavalt palju ühist: püüd kaasa aidata inimese sisemisele vabanemisele ja isiksuse kasvule. Raamatus „Omad või olla?“ juhib Fromm nüüdisinimese tähelepanu tema ees seisvale kahele valikule. Kas söösta otsimaõnne ja heaolu endast väljapoole – ahmida endale vara, tunnustust, haridust, naudingut ja võimu teiste üle, või leida elu mõte ja tasakaal iseendas ning inimajaloo traditsiooniliste tõdede sünteesis. Ta esitab psühhonaalüütusi lähtekohalt meie ülesti läbikaalumiseks dilemma: „Mis kasu saab inimene, kes võidab kogu maailma, aga teeb kahju oma hinge?“

Meie kasvujärgus tarbimisühiskonna jaoks kõlab ülimalt ajakohaselt Frommi meelde-tuletus, et kaasaegne inimene pole oma põhiloomult ahnitse tarbimismasin, vaid ainulaadse loome- ja armastamisvõimega vaimne olend. Seda peaksime meiega meele pidama või tihemini endale meelde tule-tama. Hoolimata sellest, et Fromm kuulus psühhonaalüütikuna eelmisse sajandisse, tasuks meil kõigil tema raamatuid aeg-ajalt vähemalt le-hitseda.

Kaspar Siplane

Ristsõna:
JAANUS KÕRV

Tüdruk: "Tore! Saab siis esmaspäeval juba lfi...!" " ... käest kellaaega küsida!"
 Ivo Lina: "Kui on suveaeg...?" " ... päike meelitab meid..."